

KRAJSKÝ ÚŘAD

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Odbor životního prostředí a zemědělství

28. října 2771/117, 702 00 Ostrava

Váš dopis zn.:

Ze dne:

Čj.:

Sp. zn.:

MSK 18025/2025

ŽPZ/2983/2025/Kra

208.1 S10

Vyřizuje:

Ing. Markéta Krahulec, Ph.D.

Telefon:

595 622 586

Fax:

595 622 126

E-mail:

posta@msk.cz

Datum:

2025-06-11

Závěr zjišťovacího řízení záměru „VTE Lomnice - Ryžoviště“

podle § 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

Identifikační údaje

Název: VTE Lomnice - Ryžoviště

Zařazení záměru: bod 7 – Větrné elektrárny s výškou stožáru od 50 m (a) umístěné v lokalitách soustavy Natura 2000 nebo ve zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech, (b) umístěné v místě, které je k nejbližšímu chráněnému venkovnímu prostoru staveb podle jiného právního předpisu blíže než 1 km od stožáru větrné elektrárny, (c) umístěné v místě, které je od jiné stávající nebo připravované větrné elektrárny blíže než 3 km od stožáru větrné elektrárny, nebo (d) umístěné v počtu 4 a vyšším, kategorie II přílohy č. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí,

Kapacita (rozsah) záměru: 17 větrných elektráren
Jmenovitý výkon 6 200 kW
Výška tubusu 125 m
Průměr rotoru 162 m
Celková výška VTE 206 m
Max. akustický výkon 104,8 dB
Počet lopatek 3

Charakter záměru: předmětem záměru je výstavba 17 větrných elektráren v k. ú. Lomnice u Rýmařova, Ryžoviště a Tylov. Je plánovaná výstavba VTE typu Vestas V162 – 6,2 MW. Vzhledem k tomu, že k realizaci může dojít v době, kdy budou na trhu nové, modernější modely VTE, může být instalován model s jiným označením. Nicméně uvedené parametry VTE by měly zůstat zachovány. Se záměrem

Tel.: 595 622 222

Fax: 595 622 126

ID DS: 8x6bxsd

IČ: 70890692

DIČ: CZ70890692

Č. účtu: 1650676349/0800

www.msk.cz

stavby je spojena úprava ploch kolem větrných elektráren včetně výstavby účelových komunikací a výstavba podzemního kabelového vedení.

Umístění: Kraj: Moravskoslezský
Obec: Lomnice, Ryžoviště
Kat. území: Lomnice u Rýmařova, Ryžoviště, Tylov

Oznamovatel: RWC VTE 08 s.r.o., Antala Staška 1076/33a, 140 00 Praha, IČO: 17268257

Zástupce oznamovatele: Integra Consulting s.r.o., se sídlem Sudoměřská 1243/25, 130 00 Praha 3, IČO: 275 66 617

Stručný popis technického a technologického řešení záměru:

Na vybrané lokalitě je plánováno postavit sedmnáct větrných elektráren (dále také „VTE“). V současné době je zde plánována výstavba VTE typu Vestas V162 - 6,2 MW. Vzhledem k tomu, že k realizaci VTE může dojít v době, kdy na trhu budou již nové, modernější modely VTE, je možné, že dojde k instalaci VTE s jiným označením. Nicméně níže uvedené parametry VTE by měly zůstat zachovány, jedná se o parametry, které investor považuje za tzv. „maximální“, tj. jedná se o nejhorší možné parametry VTE plánované na této lokalitě.

Technické parametry VTE typ Vestas V162 – 6,2 MW:

- Jmenovitý výkon: 6 200 kW
- Výška tubusu: 125 m
- Průměr rotoru: 162 m
- Celková výška VTE: 206 m
- Maximální akustický výkon: 104,8 dB
- Opsaná plocha rotoru (Swept area) 20,612 m²
- Počet lopatek: 3
- Délka listu 81 m
- Rychlost větru pro sepnutí: 3 m/s
- Rychlost větru pro vypnutí: 25 m/s
- Standartní rozsah provozních teplot: -20°C až 45°C
- Regulace výkonu: Pitch regulace s proměnlivou rychlostí

Popis technických parametrů a technologického řešení

Transport dílů větrné elektrárny - Přesné přepravní trasy v současné době ještě nejsou známy. Jako příjezdové komunikace budou primárně použity již dnes využívané stávající polní cesty a částečně nové cesty, které budou upraveny, tak aby vyhovovaly přepravě nadměrného nákladu. Zpravidla se jedná o úpravu vozovky v navržených vrstvách podle místního geologického podloží s mocností od 40-60 cm. Šíře cest je zpravidla cca 5 m s tím, že v koncových místech, zatáčkách, sjezdech/nájezdech či jiných pro dopravu kritických místech jsou cesty upraveny podle požadavků a specifikací přepravní společnosti. Části VTE se přepravují v režimu tzv. přeprav nadměrného nákladu, kde nejtěžší částí je gondola VTE (přibližně 90 tun), přeprava je zpravidla na návěsech se zatížením menší než 12 tun na osu. Počet vozidel bude určen typem VTE a bude podrobně řešen v projektové dokumentaci v rámci stavebního řízení.

Stavba základů - Před vlastní instalací větrné elektrárny je nutné vybudovat betonový základ. Základy musí svou hmotností zajistit stabilitu větrné elektrárny, v provozu zatížené nejen vlastní hmotností, ale i silami,

2/40

kteře by mohly způsobit její výchylku od svislé polohy. Do středu armatury základů je vložen ocelový sokl s přírubou pro uchycení prvního dílu ocelového tubusu věže. Jsou v něm otvory a průchodky pro instalaci podzemních kabelů pro vyvedení elektrické energie k připojení do sítě i pro datové a komunikační kabely. Železobetonové základy mají kruhový, čtvercový nebo šestiúhelníkový tvar s průměrem přibližně 25 m. Konkrétní parametry základů vycházejí z toho, na jakém terénu a podloží jsou umístěny a jaký typ VTE je instalován.

Stožár (věž) - Stožár (věž) větrné elektrárny je většinou tvořen dvěma až čtyřmi ocelovými tubusy, popř. více železobetonovými tubusy nad sebou, ať už válcového, nebo mírně konického tvaru. Rozměry a hmotnost jednotlivých dílů stožáru jsou voleny tak, aby je bylo možné dopravovat jako nadrozměrný náklad po běžných komunikacích. Hmotnost každého ze samostatně dopravovaných dílů tubusu (ale i listů rotoru a gondoly) je 70 až 100 tun. Věž větrné elektrárny nese gondolu a rotor.

Rotor - Rotor větrné elektrárny je tvořen třemi listy. Rotorové listy větrné elektrárny Vestas V162 – 6,2 MW jsou vyrobeny z pryskyřice vyztužené skelným vláknem. Každý list rotoru se skládá ze dvou polovin, které jsou slepeny s nosným profilem. Větrné elektrárny obecně jsou regulované nakláněním listů (pitch) rotoru, který je umístěn od věže na návětrné straně, rotor je aktivně směřovaný proti větru. Větrná elektrárna Vestas je vybavena zařízením OptiTip® - regulačním systémem naklápění. Pomocí zařízení OptiTip® jsou úhly nastavení listů rotoru stále regulovány, takže je úhel nastavení listů vždy optimálně přizpůsoben příslušným větrným podmínkám, čímž je optimalizována výroba elektrické energie a minimalizován vznik hluku. Větrné elektrárny jsou také vybaveny systémem chlazení CoolerTop®, který k potřebnému chlazení využívá vlastní větrnou energii. Jelikož ho netvoří žádné pohyblivé části, vyžaduje minimální údržbu, vydává minimální hluk a snižuje vlastní spotřebu energie elektrárny. Mechanická energie je od rotoru přenášena na generátor. Zapínací rychlost větru je 3 m/s, maximální výkon je dosažen od rychlosti větru přibližně 10,5 m/s. Vypínací (maximální) rychlost větru je 25 m/s. Po překročení maximální rychlosti větru dojde k automatickému zabrzdění a odstavení stroje. Zabrzdění větrné elektrárny je prováděno nastavením listů rotoru do tzv. praporu. Parkovací brzda se nalézá zpravidla na vysokorychlostní hřídeli převodu.

Gondola - Veškeré funkce VTE jsou kontrolovány a řízeny řídicími jednotkami založenými na bázi mikroprocesorů. Otáčky a průběh napětí a proudu na rotoru generátoru je řízen tak, aby docházelo k maximu využití větrné energie a minimu negativních vlivů na distribuční soustavu. Tento systém řízení provozu je umístěn v gondole. Kryt gondoly je vyrobený z glass-fiber reinforced plastic (plast vyztužený skelným vláknem), který chrání komponenty uvnitř gondoly před vlivem klimatických podmínek. Centrálně umístěný otvor umožňuje přístup ke gondole z věže, uvnitř gondoly je umístěn údržbový jeřáb. Předpokládaná barva zařízení VTE bude šedobílá polomatná, s červeným označením ukončení listů a s červeným pruhem cca v polovině výšky stožáru a se signálním osvětlením. Stožár elektrárny bude opatřen pozičním a varovným osvětlením podle pokynů Úřadu pro civilní letectví (ÚCL).

Větrná elektrárna typu Vestas V 162- 6,2 MW má k dispozici následující možnosti technického a technologického řešení.

- 6,0 MW provozní režim
- Systém monitorování stavu
- Systém monitorování olejových nečistot
- Vestas Ice Detection
- Systém Vestas proti námraze
- Systém kontroly míhání stínu (Shadow Flicker)

- Letecká světla
- Letecké značení
- Protipožární systém
- Vestas systém ochrany proti netopýrům (Vestas Bat Protection Systém)
- Systém detekce blesků

Napojení do sítě - Připojení jednotlivých větrných elektráren do distribuční elektrizační soustavy bude zajištěno kabelovou trasou do rozvodny v Horních Živicích.

Ukončení provozu - Doba životnosti větrných elektráren Lomnice - Ryžoviště se předpokládá 25+ let. Po ukončení provozu bude provedena demontáž zařízení a jeho následná recyklace, resp. recyklace některých jeho částí (listy větrných elektráren jsou vzhledem ke své odolnosti, lehkosti a flexibilitě v současné době ne zcela recyklovatelné, nicméně do doby ukončení provozu těchto VTE lze očekávat i jejich recyklaci). Výnosy z prodeje druhotných surovin (ocel, měď) významně sníží náklady na odstranění stavby. Dotčené pozemky budou uvedeny do původního stavu.

Pro zmírnění vlivů na životní prostředí jsou nad rámec platných předpisů součástí záměru tato opatření:

- Pro dodržení hygienického limitu v noční době bude omezen výkon VTE 12, VTE 14 a VTE 16 na operační mod $SO_2 L_{WA} = 102.0$ dB
- Začlenění stavby do okolního prostředí vhodnou kombinací barev. Nejvhodnější je použití matné barvy, odstínů šedé na sloupech a lopatkách VTE.
- Sloupy VTE nebudou využívány k umístování reklam, reklamních zařízení apod.
- Manipulační plochy elektráren budou zpevněné štěrkem (přírodní materiál), obslužné komunikace budou zbudovány ze zpevněného přírodního štěrku nebo drceného kameniva.
- Při výstavbě VTE a dalších doprovodných staveb (komunikace, výkopy pro elektrické vedení apod.) bude minimalizován vliv na lesní porosty, resp. tyto stavby v maximální možné míře budou realizovány tak aby nedošlo k ovlivnění PUPFL.
- V případě mezideponií půdy určené pro zpětnou rekultivaci bude zajištěno její vhodné umístění a uložení, včetně zajištění opatření proti možnosti jejího znehodnocení stavební činností, erozí, prášení, zaplevelování a zcizování. o Výkopový materiál bude použit zpět na zásyp, půdní horizont bude skryt a uložen zvlášť a využit na povrchovou úpravu při sanaci staveništních ploch.
- V případě nutnosti osvětlení bude použito přerušované světlo, které je méně lákavé, což lze předpokládat i u netopýrů. Vhodné je stínění světel ze strany a jejich případná viditelnost pouze seshora (toto obecně platí pro všechny světelné zdroje a jejich negativní vliv na obratlovce i bezobratlé). Bude preferováno přerušované bílé nebo červené světlo, a to v minimálním počtu, minimální intenzity, a především v minimálním počtu záblesků za minutu.
- Pokud nelze po ukončení životnosti větrnou elektrárnu, jejíž provoz se ukázal být bezproblémovým, renovovat, bude odstraněna, a to včetně související infrastruktury.
- Před výjezdem dopravních prostředků ze staveniště na veřejné komunikace bude prováděno čištění dopravních prostředků pro zamezení znečištění veřejných komunikací zeminou.
- Za účelem omezení škod na pozemcích a k omezení znečištění okolních komunikací budou přejezdy po nezpevněných površích a zemní práce prováděny pouze mimo období silných dešťů a následujících dnů, kdy je terén podmáčený.
- K minimalizaci rizika úkapů ropných látek bude používána pouze moderní stavební technika v dobrém technickém stavu (stáří max. 10 let).

- Běžná údržba, drobné opravy a doplňování pohonných hmot a olejových náplní skříní budou prováděny výhradně v předem připraveném prostoru na manipulační ploše k tomuto účelu určené.
- Staveniště a VTE při provozu budou vybaveny havarijní sadou pro případ úniku závadných látek při opravách a údržbě.
- Manipulační plochy ani obslužné komunikace nebudou oploceny.
- K omezení negativních účinků záměru bude nastaven vhodný harmonogram stavby. Skrývkové práce budou prováděny od konce května do konce října, kdy je většina druhů živočichů mobilních a mohou osídlit náhradní biotopy. Zároveň budou všechny plánované zásahy prováděny mimo vegetační období a hnízdní období ptáků, tj. mimo duben až červenec.
- Při výstavbě přístupové cesty bude minimalizován zásah do dřevin podél stávající cesty. V případě nezbytnosti budou dřeviny odstraněny v mimo hnízdním období, tedy v období od srpna do března. Mimo toto období mohou být dřeviny odstraněny pouze po schválení biologickým dozorem.

Závěr

Záměr „VTE Lomnice - Ryžoviště“ spadá svým rozsahem do ustanovení bodu 7 – Větrné elektrárny s výškou stožáru od 50 m (a) umístěné v lokalitách soustavy Natura 2000 nebo ve zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech, (b) umístěné v místě, které je k nejbližšímu chráněnému venkovnímu prostoru staveb podle jiného právního předpisu blíže než 1 km od stožáru větrné elektrárny, (c) umístěné v místě, které je od jiné stávající nebo připravované větrné elektrárny blíže než 3 km od stožáru větrné elektrárny, nebo (d) umístěné v počtu 4 a vyšším, kategorie II přílohy č. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Dále záměr splňuje ust. § 4 odst. (1), písm. f) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako místně a věcně příslušný správní úřad dle ust. § 29 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a dle ust. § 22 písm. a) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, na základě zjišťovacího řízení konstatuje, že **záměr „VTE Lomnice - Ryžoviště“**, oznamovatel: RWC VTE 08 s.r.o., se sídlem Antala Staška 1076/33a, 140 00 Praha 4, IČO: 17268257, v zastoupení: Integra Consulting s.r.o., se sídlem Sudoměřská 1243/25, 130 00 Praha 3, IČO: 27566617.

bude dále posuzován

podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Oznamovatel předloží k dalšímu projednání dokumentaci ve smyslu § 8 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Dokumentaci pro posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „dokumentace EIA“) požaduje krajský úřad, kromě náležitostí stanovených zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí, **zaměřit na zapracování a vyhodnocení připomínek, požadavků a upozornění, které byly předmětem doručených vyjádření** – uvedených souhrnně dále v textu a konkrétně v přílohách tohoto závěru zjišťovacího řízení. Z důvodu

přehlednosti příslušný úřad doporučuje, aby tyto připomínky byly komentovány v dokumentaci v samostatné kapitole, jež bude obsahovat kopie všech obdržených vyjádření

Krajský úřad požaduje do dokumentace EIA, v návaznosti na výše uvedené zapracování a vyhodnocení připomínek, požadavků a upozornění, které byly předmětem doručených vyjádření, zejména zapracovat:

1. Údaje o přepravních trasách souvisejících s realizací záměru, příjezdových (obslužných) komunikacích a kabelovém vedení. Vyhodnotí jejich vliv (zejména vliv zvýšené dopravní zátěže) na životní prostředí a veřejné zdraví.
2. Podrobné vyhodnocení vlivů záměrů na ptáky a netopýry
 - bude provedeno hodnocení vlivu provozu projektovaných VTE na ptáky a netopýry, s důrazem na výskyt chráněných druhů ptáků.
 - při hodnocení bude respektována Metodika ornitologického průzkumu pro záměry výstavby větrných elektráren České společnosti ornitologické a Metodika posuzování vlivu výstavby a provozu větrných elektráren na netopýry České společnosti pro ochranu netopýrů.
 - součástí posouzení budou i varianty návrhu z hlediska počtu a umístění VTE vzhledem k chráněným jevům – hnízdiště, loviště, přelety významných druhů.
 - součástí budou návrhy zmírňujících opatření, pokud jsou z hlediska provozu VTE proveditelné a návrhy kompenzačních opatření.
 - bude vyhodnocen také vliv na ptáky migrující v nočních hodinách
3. Prověření výskytu zvláště chráněných druhů rostlin v okolí záměru. Při zjištění jejich výskytu vyhodnotit vliv záměru na tyto biotopy.
4. Vyhodnocení vlivu VTE a s nimi souvisejících staveb na možné narušení migračních koridorů velkých savců.
5. Podrobné hodnocení krajinného rázu dle ustanovení § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny s detailním rozbořem vlivu záměru na historické, kulturní a přírodní dominanty (např. Praděd, Uhlířský vrch, Velký Roudný, Přírodní park Sovinecko, nadregionální a regionální horizonty apod.).
 - součástí hodnocení krajinného rázu bude vyhodnocení jedinečnosti a emblematicčnosti Hrubého a Nízkého Jeseníku, okolí Bruntálu s jeho dominantami Uhlířského Vrchu a Velkého Roudného a nutnosti zachování jejich obrazu v krajině vs. vznik nové technické dominanty.
 - hodnocení krajinného rázu bude reflektovat rovněž kumulativní vlivy záměrů všech plánovaných záměrů na umístění VTE v okruhu 35 km.
 - přístupové komunikace k jednotlivým VTE a případné nadzemní kabelové vedení budou součástí hodnocení krajinného rázu.
 - záměr bude vyhodnocen ve vztahu k dostupným studiím – „Studie možnosti umístění větrných elektráren na území ORP Bruntál“ (Regionální centrum EIA s.r.o., 2008), Studie „Vyhodnocení území Moravskoslezského kraje z hlediska existujících limitů umístění větrných a fotovoltaických elektráren“ (Ateliér Cihlář – Svoboda, Vondráčková, 2023), „Územní studie krajiny správního obvodu ORP Bruntál“ (G-Consult s.r.o., 2019).
 - všechny snímky pro fotomontáže musí být fotografovány bez funkce zoom (přiblížení či oddálení snímávaných předmětů oproti skutečnosti). Velikost objektů na fotografiích včetně vizualizovaného záměru musí odpovídat skutečnému pozorovacímu úhlu zejména po tisku, přičemž musí být jasně viditelné detaily, pozadí (umožňující srovnání měřítka objektů) a fotografie musí být bez protisvětla. Objekty budou zakresleny v předpokládaném barevném provedení. V pořízených fotografiích vyznačit vzdálenost od VTE, příp. uvést komentář přímo pod fotografií. Polohu míst, odkud jsou pohledy snímány a úhlový rozsah pohledu vyznačit do čitelné topografické mapy.

- zohlednit vliv dynamiky záměru, tzn. upoutání pozornosti otáčením rotoru.
- 6. Varianty umístění záměru dle § 7 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu (vyhodnotit a odůvodnit varianty). U ploch na vysoce chráněné půdně (I. a II. třída ochrany) prokázat veřejný zájem, který výrazně převažuje nad zájmy ochrany ZP dle § 4 odst. 3 zákona o ochraně ZPF. Detailně vyhodnotí vliv záměru na kvalitu půdy nacházející se v okolí VTE, především z hlediska jejího zemědělského využití.
- 7. Sjednotí údaje o době výstavby, včetně přípravy území.
- 8. Vyhodnocení přijatelnosti umístění VTE z hlediska atraktivnosti využití dotčeného území a jejího okolí pro turistický ruch, vyhodnocení ovlivnění uskutečněných a plánovaných investic vložených do projektů realizovaných v souladu se strategiemi města Bruntál (pro zkvalitnění životních podmínek, zatraktivnění města, pro podporu turistického ruchu, na projekty zaměřené na přírodě blízká řešení).
- 9. Vyhodnocení přijatelnosti umístění VTE z hlediska vlivu na stávající obyvatelstvo, a to nejenom vlivu na zdraví, ale také na vnímání VTE jako nové technické dominanty v ryze přírodním prostředí a dalších požadavků města Bruntál uvedených ve vyjádření k oznámení záměru.
- 10. Detailnější popis fáze ukončení provozu. Doplní reálný a konkrétní způsob likvidace všech součástí VTE.
- 11. Hodnocení ve smyslu § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny zpracované autorizovanou osobou. Hodnocení bude zpracováno v souladu s náležitostmi vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny.
- 12. Studie budou zpracovány podle aktuálně platné legislativy.
- 13. Údaje o používaných vozidlech a strojích, které budou na stavby používány a vliv jejich provozu na životní prostředí a veřejné zdraví.
- 14. Opatření k minimalizaci vlivů výstavby na životní prostředí a veřejné zdraví.
- 15. Hodnocení zdravotních rizik (Health Risk Assessment) a to včetně vyhodnocení dopravy související s přípravou a realizací záměru.
- 16. Výpočet a vyhodnocení Shadow flicker efektu.
- 17. Vyhodnotí vliv záměru na mikroklima a na vodní režim krajiny
- 18. Hodnocení kumulativních vlivů se záměry VTE v okruhu 35 km
- 19. Hodnocení zdravotních rizik (Health Risk Assessment) a to včetně vyhodnocení dopravy související s přípravou a realizací záměru.
- 20. Vyhodnocení, zda při provozu VTE dochází k otřesům a vibracím, které se šíří skalním podloží.

Krajský úřad požaduje předložení 2 písemných vyhotovení dokumentace a 1 ks elektronické verze dokumentace.

Odůvodnění

Krajský úřad obdržel dne 28. 1. 2025 oznámení záměru zpracované dle přílohy č. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí záměru „VTE Lomnice - Ryžoviště“ oznamovatele: RWC VTE 08 s.r.o., se sídlem Antala Staška 1076/33a, 140 00 Praha 4, IČO: 17268257, v zastoupení: Integra Consulting s.r.o., se sídlem Sudoměřská 1243/25, 130 00 Praha 3, IČO: 27566617.

Jako součást oznámení (Integra consulting s.r.o., prosinec 2024) bylo mj. doloženo stanovisko krajského úřadu č. j. MSK 130819/2024 ze dne 1. 10. 2024, ve kterém byl vyloučen významný vliv záměru na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality a ptačí oblasti v působnosti krajského úřadu. Bylo doloženo stanovisko Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální pracoviště Olomoucko, oddělení

Správa CHKO Jeseníky č.j. 04131/OM/2024 ze dne 9. 10. 2024, ve kterém se uvádí, že uvedený záměr může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost ptačí oblasti Jeseníky, v níž je předmětem ochrany chřástal polní a jeřábek lesní a dále, že uvedený záměr může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významný vliv na EVL Beskydy v níž jsou předmětem ochrany rys ostrovid, vlk obecný, medvěd hnědý a dále na evropsky významný druh losa evropského. Dále byly předloženy: Hluková studie (Ing. Aleš Jirásky, listopad 2024), Posouzení vlivu expozice hluku na veřejné zdraví (Ing. Dana Potužníková, Ph.D., prosinec 2024), Biologický průzkum (Mgr. Radim Kočvara, leden 2025), Screening krajinných hodnot (Mgr. Alice Losík Háková, prosinec 2024), Vyhodnocení vlivu záměru na území soustavy Natura 2000, dokument pro potřeby posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny (Mgr. Lenka Gillová, leden 2025).

Na základě uvedeného oznámení, které splňovalo náležitosti dle přílohy č. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, bylo zahájeno zjišťovací řízení uvedeného záměru podle § 7 a přílohy č. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Oznámení bylo rozesláno dopisem č. j. MSK 20342/2025 ze dne 3. 2. 2025. Informace o oznámení záměru č. j. MSK 20330/2025 ze dne 3. 2. 2025 byla na úřední desce krajského úřadu zveřejněna dne 6. 2. 2025. Lhůta pro vyjádření byla stanovena na 8. 3. 2025 (vzhledem k tomu, že se jednalo o sobotu, byla lhůta prodloužena do 10. 3. 2025).

Dle § 7 a v souladu s přílohou č. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí bylo provedeno zjišťovací řízení, jehož cílem bylo zjistit, zda uvedený záměr bude posuzován v celém rozsahu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Účelem posuzování vlivů na životní prostředí je, v souladu s ust. § 1 odst. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, získání objektivního odborného podkladu pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů a rovněž přispění k udržitelnému rozvoji společnosti.

K předloženému oznámení záměru byla doručena tato vyjádření (**seznam subjektů, jejichž vyjádření příslušný úřad obdržel v průběhu zjišťovacího řízení**):

1. dotčený samosprávný celek obec Velká Štáhle, IČO: 00576018, Velká Štáhle 49, 793 51 pošta Břidličná (vyjádření ze dne 10. 2. 2025),
2. dotčený samosprávný celek obec Malá Štáhle, IČO: 00575968, Malá Štáhle 26, 795 01 Rýmařov (vyjádření č.j. OUMS 105/2025 ze dne 6. 2. 2025),
3. dotčený samosprávný celek obec Dětrichov nad Bystřicí, IČO: 00292931, Dětrichov nad Bystřicí 58, 793 03 Dětrichov nad Bystřicí (vyjádření ze dne 7. 3. 2025),
4. dotčený samosprávný celek Město Bruntál, IČO: 00295892, Nádražní 994/20, 792 01 Bruntál (vyjádření č.j. MUBR/22820-2025/indr ze dne 28. 2. 2025),
5. dotčený samosprávný celek obec Václavov u Bruntálu, IČO: 00296449, Horní Václavov 69, 793 41 Václavov u Bruntálu (vyjádření č.j. VAC-172/2025 ze dne 20. 2. 2025),
6. dotčený správní orgán Městský úřad Bruntál, odbor životního prostředí, IČO: 00295892, Nádražní 994/20, 792 01 Bruntál (č. j. MUBR/22820-2025/wal, ze dne 5. 3. 2025),
7. dotčený správní orgán Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě, IČO: 71009167, se sídlem Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava (č. j. KHSMS 6168/2025/OV/HOK ze dne 5. 3. 2025),
8. dotčený správní orgán Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, IČO: 70890692, se sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava (č. j. MSK 35348/2025 ze dne 6. 3. 2025),
9. dotčený správní orgán Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, IČO: 60609460, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc (č.j. KUOK 20618/2025 ze dne 6. 3. 2025),

10. dotčený správní orgán, Městský úřad Rýmařov, odbor životního prostředí, IČO: 00296317, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov (č.j. MURY 5712/2025 ze dne 19. 2. 2025),
11. dotčený správní orgán, Městský úřad Šternberk, odbor životního prostředí, IČO: 00299529, Horní náměstí 78/16, 785 01 Šternberk (č.j. MEST 43620/2025 ze dne 21. 2. 2025),
12. dotčená veřejnost, Česká společnost ornitologická (vyjádření ze dne 8. 3. 2025),
13. dotčená veřejnost, Ekologický spolek Ušáček, z.s., (vyjádření ze dne 7. 3. 2025),
14. dotčená veřejnost, Společnost přátel Jeseníků (vyjádření ze dne 8. 3. 2025),
15. dotčená veřejnost, Slezská ornitologická společnost, pobočka České společnosti ornitologické v Ostravě (vyjádření ze dne 7. 3. 2025),
16. dotčená veřejnost, Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu (vyjádření ze dne 10. 3. 2025),
17. dotčená veřejnost, Hnutí DUHA Jeseníky (vyjádření doručené dne 8. 3. 2025),
18. dotčená veřejnost, Základní organizace Českého svazu ochránců přírody SOSNOVÁ (vyjádření ze dne 21. 2. 2025),
19. dotčená veřejnost, Spolek Nízký Jeseník (vyjádření ze dne 10. 3. 2025),
20. dotčená veřejnost, Silezika, zapsaný spolek (vyjádření doručené dne 8. 3. 2025)
21. veřejnost 1 (vyjádření ze dne 16. 2. 2025),
22. veřejnost 2 (vyjádření doručené dne 26. 2. 2025 e-mailem a 27. 2. 2025 v tištěné verzi),
23. veřejnost 3 (vyjádření e-mail ze dne 28. 2. 2025),
24. veřejnost 4 (vyjádření ze dne 5. 3. 2025),
25. veřejnost 5 (vyjádření ze dne 7. 3. 2025),
26. veřejnost 6 (vyjádření ze dne 8. 3. 2025),
27. veřejnost 7 (vyjádření 7. 3. 2025 doručeno e-mailem a 12. 3. 2025 v tištěné verzi),
28. veřejnost 8 (vyjádření e-mail ze dne 8. 3. 2025)
29. veřejnost 9 (vyjádření e-mail ze dne 10. 3. 2025)
30. veřejnost 10 (vyjádření e-mail ze dne 8. 3. 2025)
31. vyjádření veřejnosti 11 (vyjádření e-mail ze dne 7. 3. 2025),
32. vyjádření veřejnosti 12 (vyjádření e-mail doručený dne 8. 3. 2025),
33. vyjádření veřejnosti 13 (vyjádření e-mail doručený dne 8. 3. 2025),
34. vyjádření veřejnosti 14 (vyjádření e-mail doručený dne 8. 3. 2025),
35. vyjádření veřejnosti 15 (vyjádření ze dne 30. 3. 2025)

Vyjádření obdržena v rámci zjišťovacího řízení záměru jsou k nahlédnutí na krajském úřadu nebo na internetu na adrese www.msk.cz, odkaz: Životní prostředí – Posuzování vlivů–EIA, SEA – Projednávané záměry, a to pod názvem: VTE Lomnice – Ryžoviště nebo na adrese https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_MSK2411.

Příslušný úřad obdržel v rámci zjišťovacího řízení záměru řadu vyjádření, ve kterých je vysloven požadavek na posouzení záměru v celém rozsahu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Vypořádání připomínek není doslovným přepisem doručených vyjádření (vyjádření budou předána v plném znění investorovi a zveřejněna v informačním systému).

Souhrnné vypořádání připomínek

1. obec Velká Štáhle, souhlasí s uvedenou stavbou.

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

- 2. obec Malá Štáhle** – ve vyjádření se uvádí, že obec Malá Štáhle se v minulosti zabývala otázkou výstavby VTE a zjišťovala názor svých občanů. Ti vyjádřili jasný nesouhlas, především kvůli negativnímu dopadu na krajinný ráz a očekávanému zhoršení kvality života. Mezi hlavní obavy patřil hluk, stroboskopický efekt otáčejících se lopatek a možné snížení hodnoty nemovitostí v okolí.

Jedná se o vyslovení nesouhlasu. Vliv záměru bude dále posuzován dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, kde bude řešen krajinný ráz, stroboskopický efekt apod. Pro úplnost krajský úřad uvádí, že problematika možného snížení cen nemovitostí není zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí řešena.

- 3. Obec Dětrichov nad Bystřicí** – dává k předloženému záměru nesouhlasné vyjádření. Dle vyjádření projednávaný záměr není pro své vlivy na okolní prostředí v souladu s potřebami občanů obce Dětrichov nad Bystřicí, jakož není ani v souladu s veřejnými zájmy. Ve vyjádření jsou konkretizovány připomínky, které se týkají zejména:

- vlivu záměru na dopravu v lokalitě (neznámé přepravní trasy, vysoká hmotnost přepravovaných částí VTE a s tím související vliv na komunikace, riziko poškození komunikací přepravou VTE, nutnost výstavby kilometrů nových zpevněných cest, které způsobí významný nárůst dopravní zátěže, riziko překročení projektovaného zatížení na silnici I. třídy č. 45 a II. třídy č. 440). Mají-li přepravní trasy skutečně vést přes obec Dětrichov nad Bystřicí, je nutné vyjma nebezpečí v podobě poškození pozemních komunikací akcentovat i vlivy přepravy na vzniku hluku a zvýšené prašnosti v obci.

Oznamovatel do dokumentace EIA zapracuje také údaje o příjezdových komunikacích a kabelovém vedení. Vyhodnotí jejich vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Přístupové komunikace k jednotlivým VTE a případné nadzemní kabelové vedení bude součástí hodnocení krajinného rázu.

- vlivu záměru na zdraví lidí a to zejména zvýšením hlukové zátěže a snížením kvality ovzduší. Ačkoliv z dokumentace záměru vyplývá, že samotný záměr (VTE) může vést ke zvýšení hlukové zátěže toliko v bezprostředním okolí záměru, máme za to, že záměr může znamenat zvýšení hlukové zátěže i v obci Dětrichov nad Bystřicí. Z dokumentace záměru obci Dětrichov nad Bystřicí vyplývá, že vlivem činnosti záměru bude docházet k překračování hygienických limitů hluku ve všech katastrálních územích, na kterých má být záměr realizován. Podatel tak nerozumí jednoznačným závěrům oznamovatele o tom, že záměr zcela určitě nepovede k překračování hygienických limitů hluku. Závěrům oznamovatele o tom, že vlivem záměru nebude docházet k rušení obyvatelstva hlukem, odporují i údaje v hlukové studii, která počítá s tím, že bude docházet k rušení cca 6 % obyvatelstva obce Lomnice, což není zanedbatelný počet. Z dokumentace záměru vyplývá, že přepravní trasy povedou i přes obec Dětrichov nad Bystřicí, resp. Tato možnost není vyloučena. Silnice I. třídy č. 45 a silnice II. třídy č. 440 přitom prochází obcí Dětrichov nad Bystřicí, kdy není ničím výjimečným, že se ve vzdálenosti pouze několika metrů od jejich tělesa nachází obytné stavby. Podatel má za to, že nelze vyloučit negativní vlivy v podobě hlukové zátěže pro občany obce Dětrichov nad Bystřicí. Vnímání hluku je do jisté míry věcí subjektivní povahy – u každého člověka existuje určitý stupeň citlivosti, resp. Tolerance rušivého účinku hluku. Tedy i za předpokladu, že by nebyly překročeny prahové hodnoty hluku, není možné a priori hovořit o tom, že by taková úroveň hluku neměla žádných negativních účinků na lidi žijící v okolí pozemních komunikací, které budou využívány k transportu materiálu a částí VTE. Samotná hluková zátěž pak kromě více či méně závažných zdravotních komplikací vyvolává i celou řadu negativních emočních stavů – pocity nespokojenosti, deprese, obavy, vyčerpání atd. Vysoké hladiny hluku rovněž mohou vést

i k nepříznivým projevům v sociálním chování, kdy mohou například zvyšovat agresivitu jedince. Pro všechno výše uvedené by měl být záměr posouzen optikou hlukové zátěže, která bude vznikat při přepravě částí VTE a dalšího materiálu, a to ve vztahu ke konkrétním přepravním trasám.

V souvislosti s hlukovou zátěží je nutné upozornit i na tzv. nízkofrekvenční hluk a infrazvuk. Významným aspektem těchto vlivů je, že se šíří na velké vzdálenosti, pronikají stavebními konstrukcemi s velmi malým útlumem a uvnitř budov mohou za nepříznivých podmínek rezonovat. Nízkofrekvenční zvuk a infrazvuk jsou pak vnímány jako směs zvukových a taktilních podnětů (tlak v uších, pocity vibrací na hrudníku aj.). Mělo by dojít k rozpracování studií, které tyto vliv dostatečným způsobem posoudí, resp. vyvrátí jejich negativní dopady na zdraví lidí. Sama předložená hluková studie zmiňuje, že existenci infrazvuku nelze vyloučit, kdy tato nebyla v současné době zkoumána.

Obdobně jako v případě hlukové zátěže nelze dosud vyloučit vliv záměru na snížení kvality ovzduší v obci Dětrichov nad Bystřicí, a to ze strany zvýšené dopravní zátěže, resp. přepravy materiálu a částí VTE. V souvislosti s dopravní zátěží je z abiotických faktorů třeba akcentovat zvýšenou emisí suspendovaných částí PM₁₀ a PM_{2,5}. Význam případných negativních vlivů umocňuje skutečnost, že obslužné pozemní komunikace jsou de facto středem obce, tedy nelze pochybovat o tom, že v případě zvýšení dopravní zátěže bude tato mít přímý vliv na kvalitu ovzduší. V dokumentaci záměru nejsou navržena téměř žádná kompenzační opatření, který by tyto negativní vlivy snižovala (např. očista nákladních vozidel, komunikací...). Automobilová doprava je rovněž jedním z emitentů benzo(a)pyrenu do ovzduší. S ohledem na negativní vlivy, které může mít zvýšení dopravní zátěže, a jejich význam, by měl být záměr řádně posouzen i prizmatem veřejného zájmu na ochraně ovzduší.

Oznamovatel do dokumentace EIA zpracuje také údaje o příjezdových komunikacích a kabelovém vedení. Vyhodnotí jejich vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Do dokumentace EIA bude zpracováno Hodnocení vlivů na veřejné zdraví.

- vlivu záměru na životní prostředí
- negativní vlivy na živočichy a rostliny –
- Záměr je vzdálen pouhých cca 1 300 m od Evropsky významné lokality (EVL) Moravice, což není vzdálenost nikterak velká, která by mohla bez dalšího znamenat to, že vliv záměru na tuto lokalitu nebude žádný. Záměr bude realizován v bezprostřední blízkosti přítoků řeky Moravice, pročež dojde-li k úniku škodlivých látek do těchto přítoků, bude tím ovlivněna i samotná EVL Moravice. Ve vzdálenosti cca 8 km od záměru se nachází i ptačí oblast Jeseníky. Ačkoliv dokumentace záměru uvádí, že záměr nezasáhne do předmětu ochrany této ptačí oblasti musí podatel zdůraznit, že nebyly posuzovány migrační koridory chrástala polního. Měl by být kladen i zvýšený důraz na ochranu letounů. Z dokumentace je seznatelné, že v lokalitě byl pozorován výskyt netopýrů. Jak připouští dokumentace záměru, tak jsou to právě letouni (v tomto případě netopýři), kteří jsou nejvíce ohroženi činností VTE. Podatel nesouhlasí s dílčím hodnocením vlivů na ptactvo a letouny, které je uvedeno na str. 93 oznámení záměru. V této tabulce oznamovatel hodnotí toliko vybrané druhy letounů a ptáků, přičemž opomíjí zhodnotit vlivy na další druhy, které byly v lokalitě pozorovány.
- Obdobně by nemělo být opomenuto, že záměr nebyl hodnocen prizmatem kumulativního vlivu se záměrem TOR BAL 1. Záměr společně se záměrem TOR BAL 1 de facto zablokují všechny migrační koridory mezi obcí Lomnice a městem Břidličná, což může mít nedozírné následky nejen na savce a jejich biotopy. V tomto směru nelze opominout, že k záměru bylo vydáno stanovisko AOPK ČR, které nevyloučilo negativní vlivy záměru na rysa ostrovida, vlka obecného, medvěda hnědého a losa evropského.

- Obdobně v daném případě nebyla věnována dostatečná pozornost ani vlivů záměru na flóru v okolí. Výstavba záměru bude zcela jistě znamenat likvidaci několika desítek až stovek rostlin. Nelze opominout, že nelze ani vyloučit trvalé poškození prostředí, které znemožní obnovu vegetace po dokončení záměru či jeho úplném odstranění. V tomto případě nedošlo k dostatečnému zmapování druhů rostlin, které se v místě nacházejí, protože nelze ani bez dalšího konstatovat, zdali záměr obstojí v kontrastu s veřejným zájmem na ochraně rostlin, a to především těch zvláště chráněných. Realizaci záměru může dojít k zásahu do biotopu, který v konečném důsledku může vést až k úhynu zvláště chráněných živočichů a rostlin. Mělo by dojít k posouzení skutečných dopadů záměru do biotopu, a to včetně případných kompenzačních opatření.

V dokumentaci EIA budou podrobně vyhodnoceny vlivy záměru na ptáky a netopýry: - Bude provedeno hodnocení vlivu provozu projektovaných VTE na ptáky a netopýry, s důrazem na výskyt chráněných druhů ptáků. Při hodnocení respektovat Metodiku ornitologického průzkumu pro záměry výstavby větrných elektráren České společnosti ornitologické a Metodiku posuzování vlivu výstavby a provozu větrných elektráren na netopýry České společnosti pro ochranu netopýrů. Součástí posouzení budou i varianty návrhu z hlediska počtu a umístění VTE vzhledem k chráněným jevům - hnízdiště, loviště, přelety významných druhů, dále návrhy zmírňujících opatření, pokud jsou z hlediska provozu VTE proveditelné a návrhy kompenzačních opatření.

Prověřit výskyt zvláště chráněných druhů rostlin v okolí záměru. Při zjištění jejich výskytu vyhodnotit vliv záměru na tyto biotopy.

V dokumentaci EIA bude vyhodnocen vliv VTE a s nimi souvisejících staveb na možné narušení migračních koridorů velkých savců.

- narušení krajinného rázu – vlivem provedení záměru dojde k zásahu do krajinného rázu, přičemž nutnost tohoto zásahu nemůže bez dalšího odůvodnit ani hospodářský přínos záměru. Z dokumentace záměru je zjevné, že záměr bude viditelný na vzdálenost několika desítek kilometrů, protože dopad na krajinný ráz je nutné vztahovat k poměrně široké lokalitě. Jak částečně přiznává dokumentace záměru, tak realizaci záměru rovněž dojde ke znehodnocení výhledu z nedalekého Uhlířského vrchu, který je známou vyhlídkou a poutním místem a Velkého Roudného, na kterém se dokonce nachází rozhledna. Záměr rovněž zcela odporuje přírodní a kulturní charakteristice lokality. Dále se podatel obává toho, aby tímto záměrem nedošlo k zásahu do přírodního parku Sovinecko, a to zejména jeho přirozeného krajinného rázu. Podatel nerozumí tomu, proč u záměru TOR BAL 1 je tato potencialita negativního zásahu zmiňována, ale v oznámení tohoto záměru již rozpracována není. Oba záměry přitom mají být realizovány velmi blízko u sebe. Vlivem realizace záměru budou zcela upozaděny i současné (kulturní) dominanty obce Lomnice (kostel sv. Jiří) a obce Dětrichov nad Bystřicí (kostel sv. Jiří).

Požadujeme dopracování dokumentace záměru z hlediska posouzení vlivu záměru i na krajinný ráz, který nesporně lze hodnotit jako silně významný. V daném případě by se měl oznamovatel zaměřit na porovnání veřejného zájmu na ochraně krajinného rázu a potenciálních „přínosů“ záměru, přičemž nebude-li vyjasněno a prokázáno, že tyto jiné přínosy převažují nad ochranou krajinného rázu (a dalších složek životního prostředí), neměl by být k záměru vydán kladný posudek.

Oznamovatel do dokumentace EIA zapracuje podrobné hodnocení krajinného rázu dle ust. § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny s detailním rozbořením vlivu záměru na historické, kulturní i přírodní

dominanty (např. Praděd, Uhlířský vrch, Velký Roudný, Přírodní park Sovinecko, nadregionální a regionální horizonty apod.). Součástí hodnocení krajinného rázu bude vyhodnocení jedinečnosti a emblematickosti Hrubého a Nízkého Jeseníku, okolí Bruntálu s jeho dominantami Uhlířského vrchu a Velkého Roudného a nutnosti zachování jejich obrazu v krajině vs. vznik nové technické dominanty, jejíž umístění lze situovat i do míst, kde neohrozí jedinečnou část kulturního a historického dědictví a nebude mít stírající charakter. Hodnocení krajinného rázu bude reflektovat rovněž kumulativní vlivy záměrů všech plánovaných záměrů na umístění větrných elektráren v okruhu 35 km (např. VTE Velká Štáhle, VTE Břidličná, VTE Horní Životice, VTE Zátor aj.). Předložený záměr bude vyhodnocen ve vztahu k dostupným studiím - „Studie možnosti umístění větrných elektráren na území ORP Bruntál“, Studie „Vyhodnocení území Moravskoslezského kraje z hlediska existujících limitů umístění větrných a fotovoltaických elektráren“ (Ateliér Cihlář – Svoboda, Vondráčková, 2023) a Územní studie krajiny správního obvodu ORP Bruntál (G – Consult s.r.o., 2019).

- vliv záměr na půdu – vlivem realizace záměru dojde k zásahu do zemědělského půdního fondu. Z hlediska záboru pozemků ZPF se jedná o 68 000 m². Význam ochrany ZPF je v daném případě umocněn tím, že má dojít k zásahu i do zemědělské půdy, která je zařazena do třídy ochrany I. a II., tj. jedná se o bonitně nejceněnější zemědělskou půdu. Zákon o ochraně ZPF přitom stanovuje, že zemědělskou půdu I. a II. Třídy ochrany lze odejmout pouze v případech, kdy veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany ZPF. V rámci dokumentace záměru pak absentuje dostatečné vymezení jiného veřejného zájmu, který má výrazně převažovat nad veřejným zájmem ochrany ZPF. Z dokumentace záměru pak není seznatelné, zdali umístění záměru bylo skutečně zvoleno způsobem, který je co nejšetrnější k ochraně ZPF, i na tento aspekt by bylo vhodné se zaměřit.

Oznamovatel do Dokumentace EIA vypracuje, vyhodnotí a odůvodní varianty umístění záměru dle § 7 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ZPF“). U ploch na vysoce chráněné půdě (I. a II. třída ochrany) prokáže veřejný zájem, který výrazně převažuje nad zájmy ochrany zemědělského půdního fondu dle § 4 odst. 3 zákona o ochraně ZPF. Detailněji vyhodnotí vliv záměru na kvalitu půdy nacházející se v okolí VTE, především z hlediska jejího zemědělského využití.

- Vlivu na vlastnické právo třetích osob – pouze na dokreslení významu celé věci zmiňujeme, že realizace záměru velmi pravděpodobně povede k poklesu cen nemovitostí v lokalitě, což se nesporně podepíše na vlastnickém právu třetích osob. Na pokles cen nemovitostí pak bude mít vliv zejména zásah do krajinného rázu ze strany záměru, jakož i zásah do pohody bydlení obecně.

Řešení vlastnických práv a cen nemovitostí není předmětem posuzování vlivů na životní prostředí.

Dokumentace záměru nikterak neřeší kumulaci vlivů v oblasti. V oznámení záměru oznamovatel zcela opominul uvést a posoudit kumulaci vlivů záměru a dalších staveb VTE, které by měly být v blízkosti realizovány.

Oznamovatel v dokumentaci EIA zpracuje hodnocení kumulativních vlivů se záměry VTE v okruhu 35 km

Dokumentace se nedostatečným způsobem věnuje tomu, že záměr je v rozporu s územním plánem obce Lomnice a obce Ryžoviště. Ačkoliv se v oznámení uvádí, že oznamovatel má mít s těmito obcemi uzavřeny smlouvy o spolupráci, tak již zcela nevyplývá, zdali se tato spolupráce týká i případné změny územních plánů.

Soulad záměru s platným územním plánem není pro proces posuzování vlivů na životní prostředí podstatný. Jedná se o problematiku územního plánování a případné změny územního plánu. Pokud záměr nebude v souladu s územním plánem nebude možné jej realizovat.

Podatel namítá zjevnou nesprávnost údajů na str. 102 oznámen, kde oznamovatel konstatuje, že k odstranění dřevin pro realizaci přístupových cest bude přistoupeno mimo hnízdní období, tedy v období od srpna do března. Této informaci však odporuje plán realizace VTE, který počítá s tím, že realizace VTE bude zahájena v březnu a potrvá tři měsíce (str. 25 oznámení). Záměr tedy bude realizován přímo v hnízdním období. Dalším nesprávným údajem je zřejmě informace o tom, že záměr bude provozován po dobu 2530 let, která se uvádí v dokumentu vyhodnocení vlivů záměru na území soustavy NATURA 2000.

Oznamovatel v dokumentaci EIA sjednotí údaje o době výstavby, včetně přípravy území.

Dokumentace sama přiznává, že v současné době ještě není rozhodnuto o tom, který konkrétní typ VTE bude nakonec v místě realizován. Obsah dokumentace záměru tak nemůže vycházet ze správných hodnot, které budou odpovídat skutečnému stavu.

V oznámení záměru jsou uvedeny maximální rozměry větrné elektrárny, které jsou posuzovány. Vzhledem k tomu, že vývoj větrných elektráren neustále postupuje kupředu a doba od procesu posuzování vlivů na životní prostředí do doby případného vydání povolení záměru dle stavebního zákona je poměrně dlouhá je běžné, že konkrétní model se již nevyrábí nebo je modifikován. Proto uvedené rozměry, výkon a popis větrné elektrárny je pro posouzení vlivů na životní prostředí dostatečný.

Ačkoliv se v lokalitě nachází frekventované pozemní komunikace a dokonce i železnice, nedošlo k vypracování studie, která by se zabývala vlivem tzv. shadow flicker efektu.

Oznamovatel do dokumentace EIA zapracuje studii Shadow flicker efektu.

V oznámení se uvádí, že hodnocená varianta byla vybrána na základě předvýběru investora a do hodnocení EIA vstupuje jen jedna aktivní varianta. S ohledem na skutečnost, že z obsahu oznámení záměru vyplývá, že oznamovatel prováděl interní posouzení možných variant záměru navrhuje obec Dětrichov, aby oznamovatel toto posouzení v dalších fázích procesu do dokumentace doplnil.

Záměr je posuzován ve variantě, která je předložena oznamovatelem.

Vzhledem ke shora uvedenému má obec Dětrichov nad Bystřicí za to, že předmětný záměr není možné v předmětném území vůbec realizovat, neboť v daném případě nelze naplnit podmínky vyžadované zákonnou úpravou, především pak zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí. Požaduje, aby v dalších fázích došlo zejména k dopracování dopadů na:

- dopravní situaci vlivem výstavby záměru (specifikace přepravních tras)
- zdraví lidí a pohodu bydlení vlivem přepravy materiálu pro výstavbu záměru
- flóru a faunu v okolí
- krajinný ráz

jakož i rozpracování kompenzačních opatření, která budou negativní vlivy záměru eliminovat či alespoň významně snižovat.

Oznamovatel do dokumentace EIA zapracuje údaje o přepravních trasách, které budou souviset s realizací záměru a vyhodnotí vliv zvýšené dopravní zátěže na životní prostředí a veřejné zdraví.

- 4. Město Bruntál,** jako dotčený územní samosprávný celek nesouhlasí se záměrem výstavby větrných elektráren v k. ú. Lomnice u Rýmařova, Tylov a Rýžoviště a požaduje další projednávání záměru podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Současné vedení města Bruntál má ve svém programovém prohlášení stanoveno, že bude bránit výstavbě větrných elektráren na území města, ale také v blízké okolí, neboť si je vědomo toho, že právě přírodní charakter Bruntálu a blízkých obcí je to, co může odliv obyvatelstva zastavit. Město Bruntál má za to, že realizaci záměru VE v sousedních katastrálních územích může výrazně znehodnotit investice vložené do všech realizovaných projektů, neboť obraz Jesenické krajiny se zásadním způsobem změní a z ryze přírodní, esteticky hodnotné krajiny se stane technicky poznamenaná krajina s novými dominantami stírajícími původní nezaměnitelné a jedinečné hodnoty, jakým jsou pohoří Hrubého Jeseníku s nejvyšší horou Pradědem, pohoří Nízkého Jeseníku s nezaměnitelnou krajinnou strukturou a harmonickým měřítkem, kulturní a historickou dominantou Uhlířským vrchem a sopkou Velký Roudný. Město Bruntál požaduje zpracování studie, která vyhodnotí přijatelnost umístění větrných elektráren z hlediska atraktivnosti využití území pro turistický ruch, z hlediska vlivu na stávající obyvatelstvo, a to nejenom vlivu na zdraví, ale také na vnímání VTE jako nové technické dominanty v ryze přírodním prostředí. Město Bruntál upozorňuje také na skutečnost, že si v roce 2008 nechalo zpracovat studii „Studie možnosti umístění větrných elektráren na území ORP Bruntál (Regionální centrum EIA s.r.o., 2008), kterou předložené Oznámení ani Screening krajinných hodnot nijak nereflexuje, a proto požaduje podrobné vypořádání se všemi, ve Studii uvedenými skutečnostmi.

Oznamovatel do dokumentace EIA zapracuje podrobné hodnocení krajinného rázu dle ust. § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny s detailním rozbořem vlivu záměru na historické, kulturní i přírodní dominanty (např. Praděd, Uhlířský vrch, Velký Roudný, nadregionální a regionální horizonty apod.). Součástí hodnocení krajinného rázu bude vyhodnocení jedinečnosti a emblematicnosti Hrubého a Nízkého Jeseníku, okolí Bruntálu s jeho dominantami Uhlířského vrchu a Velkého Roudného a nutnosti zachování jejich obrazu v krajině vs. vznik nové technické dominanty, jejíž umístění lze situovat i do míst, kde neohroží jedinečnou část kulturního a historického dědictví a nebude mít stírající charakter. Hodnocení krajinného rázu bude reflektovat rovněž kumulativní vlivy záměrů všech plánovaných záměrů na umístění větrných elektráren v okruhu 35 km. Předložený záměr bude vyhodnocen ve vztahu k dostupným studiím - „Studie možnosti umístění větrných elektráren na území ORP Bruntál“ (Regionální centrum EIA s.r.o., 2008), Studie „Vyhodnocení území Moravskoslezského kraje z hlediska existujících limitů umístění větrných a fotovoltaických elektráren“ (Ateliér Cihlář – Svoboda, Vondráčková, 2023).

V dokumentaci EIA bude dopracováno podrobnější vyhodnocení přijatelnosti umístění VTE z hlediska atraktivnosti využití dotčeného území a jejího okolí pro turistický ruch, vyhodnocení ovlivnění uskutečněných a plánovaných investic vložených do projektů realizovaných v souladu se strategiemi města Bruntál (pro zkvalitnění životních podmínek, zatraktivnění města, pro podporu turistického ruchu, na projekty zaměřené na přírodě blízká řešení).

Dále bude dokumentace EIA reflektovat požadavek na vyhodnocení přijatelnosti umístění VTE z hlediska vlivu na stávající obyvatelstvo, a to nejenom vlivu na zdraví, ale také na vnímání VTE jako nové technické dominanty v ryze přírodním prostředí a dalších požadavků města Bruntál uvedených ve vyjádření k oznámení záměru.

- 5. Obec Václavov u Bruntálu** – požaduje, aby se záměr posuzoval dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Jedná se o vyslovení nesouhlasu bez bližšího odůvodnění.

- 6. Městský úřad Bruntál, odbor životního prostředí**, ve svém vyjádření uvádí, že z pohledu ochrany přírody požaduje další posouzení záměru podle zákona č. 100/2001 Sb. Orgán ochrany přírody požaduje zpracování hodnocení krajinného rázu dle ust. § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody. Dále požaduje závěr vyhodnocení umístění VTE se závěrem – nepřijatelný, neboť výstavbou větrných elektráren může dojít k výraznému negativnímu ovlivnění krajinného rázu na rozsáhlém území.

Záměr je umístěn jak na území ORP Bruntál (k. ú. Lomnice u Rýmařova, Tylov), tak i mimo území ORP Bruntál (k. ú. Rýžoviště) a proto je zřejmé, že bude výrazně ovlivněno území ORP i bezprostředně sousedící katastrální území. Jedná se o krajinu s vysokou estetickou hodnotou, s harmonickými vztahy v krajině a harmonickým měřítkem, které jsou dané drobným měřítkem a harmonickými vztahy mezi přírodním potenciálem a způsobem využívání území člověkem. Správní orgán při posuzování předloženého záměru vycházel především ze Studie možnosti umístění větrných elektráren na území ORP Bruntál (Regionální centrum EIA s.r.o., 2008) – kterou předložené Oznámení ani Screening krajinných hodnot nijak nereflektuje), Studie „Vyhodnocení území Moravskoslezského kraje z hlediska existujících limitů umístění větrných a fotovoltaických elektráren“ (Ateliér Cihlář – Svoboda, Vondráčková, 2023) a Územní studie krajiny správního obvodu ORP Bruntál (G – Consult s.r.o., 2019). Dle Studie možnosti umístění větrných elektráren na území ORP Bruntál, bude záměr ovlivňovat tyto krajinné oblasti – 1. Bruntálská kotlina, 2. Slunečná vrchovina (ve vyjádření je uveden podrobnější popis možného ovlivnění, celé vyjádření bude předáno oznamovateli).

Orgán ochrany přírody požaduje podrobné zpracování hodnocení krajinného rázu dle ustanovení § 12 zákona o ochraně přírody, s detailním rozbořem vlivu záměru na historické, kulturní i přírodní dominanty (např. Praděd, Uhlířský vrch, Velký Roudný, nadregionální a regionální horizonty apod.). Součástí hodnocení krajinného rázu bude vyhodnocení jedinečnosti a emblematickosti Hrubého a Nízkého Jeseníku, okolí Bruntálu s jeho dominantami Uhlířského vrchu a Velkého Roudného a nutnosti zachování jejich obrazu v krajině vs. vznik nové technické dominanty, jejíž umístění lze situovat i do míst, kde neohrozí jedinečnou část kulturního a historického dědictví a nebude mít stírající charakter. Hodnocení krajinného rázu bude reflektovat rovněž kumulativní vlivy záměrů všech plánovaných záměrů na umístění větrných elektráren v okruhu 35 km (např. VTE Velká Štáhle, VTE Břidličná, VTE Horní Životice, VTE Zátor aj.). Tento požadavek koresponduje také se stanoviskem AOPK ČR, jelikož záměr svým charakterem, rozsahem a umístěním přesahuje hranice ochrany působnosti AOPK ČR, které by mohly být ovlivněny

Dle Studie vyhodnocení možností umístění větrných elektráren na území Moravskoslezského kraje, Studie vyhodnocení možností umístění větrných elektráren na území ORP Bruntál byly vymezeny kulturní dominanty Uhlířský vrch a Velký Roudný jako velmi významné kulturní dominanty, jejichž ochranné pásmo dané viditelností stavby/prostoru je do vzdálenosti 25 km. Výše uvedený záměr se nachází (vzdušnou čarou) cca 6 km od Uhlířského vrchu a cca 11 km od Velkého Roudného. Ze všech výše uvedených důvodů považuje orgán ochrany přírody výše uvedený záměr za nepřijatelný.

Oznamovatel do dokumentace EIA zpracuje podrobné hodnocení krajinného rázu dle ust. § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny s detailním rozbořem vlivu záměru na historické, kulturní i přírodní dominanty (např. Praděd, Uhlířský vrch, Velký Roudný, nadregionální a regionální horizonty apod.). Součástí hodnocení krajinného rázu bude vyhodnocení jedinečnosti a emblematickosti Hrubého a Nízkého Jeseníku,

okolí Bruntálu s jeho dominantami Uhlířského vrchu a Velkého Roudného a nutnosti zachování jejich obrazu v krajině vs. vznik nové technické dominanty, jejíž umístění lze situovat i do míst, kde neohrozí jedinečnou část kulturního a historického dědictví a nebude mít stírající charakter. Hodnocení krajinného rázu bude reflektovat rovněž kumulativní vlivy záměrů všech plánovaných záměrů na umístění větrných elektráren v okruhu 35 km (např. VTE Lomnice-Rýžoviště, VTE Břidličná, VTE Horní Životice, VTE Zátor aj.). Předložený záměr bude vyhodnocen ve vztahu k dostupným studiím - „Studie možnosti umístění větrných elektráren na území ORP Bruntál“, Studie „Vyhodnocení území Moravskoslezského kraje z hlediska existujících limitů umístění větrných a fotovoltaických elektráren“ (Ateliér Cihlář – Svoboda, Vondráčková, 2023) a Územní studie krajiny správního obvodu ORP Bruntál (G – Consult s.r.o., 2019).

Při hodnocení dopadu větrných elektráren na krajinu není možné pominout ani další fakt. Ke každé jednotlivé větrné elektrárně je nutné vybudovat příjezdnou komunikaci a přivést nadzemní vedení vysokého napětí nebo vykopat příkop pro položení elektrického kabelu. V krajině se rozroste síť komunikací, dojde k industrializaci dalších částí přírody a ke vzniku ochranných pásem, která umožňují např. kácení dřevin rostoucích mimo les pouze v oznamovacím režimu. Takto z krajiny mizí biologicky velmi ceněné aleje, stromořadí nebo remízky podporující druhovou diverzitu a mající významný vliv také zadržování vody v krajině.

Oznamovatel do Dokumentace EIA zpracuje také údaje o příjezdových komunikacích a kabelovém vedení. Vyhodnotí jejich vliv na životní prostředí. Přístupové komunikace k jednotlivým VTE a případné nadzemní kabelové vedení bude součástí hodnocení krajinného rázu.

Další závažnou otázkou je, jakým způsobem bude probíhat likvidace VTE po skončení jejich životnosti (aktuální kauza v Jiříkově). Hrozí reálné nebezpečí, že jejich zbytky v krajině zůstanou. Železné části je možné zákonně likvidovat, ale betonový základ a kabely v zemi zřejmě již zůstanou na svém místě.

Oznamovatel se v bude v Dokumentaci EIA detailněji zabývat fází po ukončení provozu záměru. Doplní reálný a konkrétní způsob likvidace VTE.

- 7. Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě,** ve svém vyjádření konstatuje, že oznámení záměru dostatečným způsobem vyhodnocuje vliv záměru na zdraví lidí a životní prostředí jako přijatelný. Krajská hygienická stanice závěr dokumentace akceptuje a nepožaduje další posuzování uvedeného záměru v celém rozsahu zákona č. 100/2001 Sb.

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

- 8. Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství,** z pohledu zákona o ochraně přírody a krajiny konstatuje, že záměr představuje závažný zásah do zájmů ochrany přírody a požaduje zpracování hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na zájmy chráněné podle části druhé a páté zákona o ochraně přírody a krajiny v souladu s § 67 tohoto zákona a zpracování hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz ve smyslu § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny. Součástí oznámení je předběžný biologický průzkum (dále jen „průzkum“) a screening krajinných hodnot. Z průzkumu vyplývá, že může dojít k rušení čápa bílého (*Ciconia ciconia*), motáka pochopa (*Circus aeruginosus*), křepelky polní (*Coturnix coturnix*), chřástala polního (*Crex crex*), jeřába popelavého (*Grus grus*), netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*), netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*) a v době výstavby k rušení motáka lužního (*Circus pygargus*). Dle oznámení se jedná pouze o předběžné posouzení fauny a flóry

na základě terénního šetření. Pro další postup orgánu ochrany přírody je nutno zpracovat hodnocení ve smyslu § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny autorizovanou osobou dle § 45j tohoto zákona. Náležitosti hodnocení stanovuje vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny. Jelikož záměrem mohou být dotčeni zvláště chráněné druhy živočichů, kteří byli pozorováni v lokalitě záměru (což vyplývá z předběžného biologického průzkumu) a kteří jsou předmětem ochrany podle práva Evropské unie (tj. na které se vztahuje čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES a čl. 16 směrnice Rady 92/43/EHS), bude se orgán ochrany přírody zabývat předloženým odůvodněním záměru z pohledu převažujícího veřejného zájmu, nikoliv komerčního zájmu, nad zájmy ochrany přírody a krajiny, neexistencí jiného uspokojivého řešení a zda předmětný záměr neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany. Orgán ochrany přírody se bude rovněž zabývat vyhodnocením významnosti záměru ve smyslu § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody, tj. zda bude krajinný ráz předmětným záměrem ovlivněn excesivně.

Do dokumentace EIA bude zpracováno hodnocení ve smyslu § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny zpracované autorizovanou osobou. Hodnocení bude zpracováno v souladu s náležitostmi vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny.

Ve svém vyjádření upozorňuje na zákonné požadavky vyplývající ze zákona o odpadech. Z hlediska zákona o ochraně zemědělského půdního fondu krajský úřad uvádí, že pro účely odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu bude potřebné vyhodnotit celkovou požadovanou výměru včetně nezbytného zajištění přístupových ploch, a to s náležitostmi danými § 9 odst. 6 uvedeného zákona

Do dokumentace EIA vypracuje, vyhodnotí a odůvodní varianty umístění záměru dle § 7 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ZPF“). U ploch na vysoce chráněné půdě prokáže veřejný zájem, který výrazně převažuje nad zájmy ochrany zemědělského půdního fondu dle § 4 odst. 3 zákona o ochraně ZPF. Detailněji vyhodnotí vliv záměru na kvalitu půdy nacházející se v okolí VTE, především z hlediska jejího zemědělského využití.

- 9. Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství** – ve svém vyjádření uvádí, že z podkladů nevyplývá negativní dotčení zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny v kompetenci krajského úřadu.

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

- 10. Městský úřad Rýmařov, odbor životního prostředí** – požaduje posouzení záměru dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Ve vyjádření uvádí: U dálkových pohledů dochází ke střetu s emblematickými panoramaty – hřbety Hrubého Jeseníku a kulturními a přírodními dominantami Uhlířský vrch s kostelem Panny Marie Pomocné a Velkým Roudným. VTE jsou navrženy v přírodním prostředí pastvin a rozptýlené zeleně v blízkosti regionálně významných horizontů. Jejich výška významně převyšují doposud v území realizované stavby. Díky výšce i počtu navržených VTE by mohlo dojít k umístění nového negativně působícího znaku v krajině a částečně dochovanou strukturou, což by mohlo negativně ovlivňovat měřítko krajiny. Vybudováním VTE se do krajiny přináší viditelné a zřetelné zásahy, které mohou zapříčinit

degradace zjevných estetických hodnot a vizuálního znečištění krajiny. Dále je možnou výstavbu VTE nutno posoudit s ohledem na kolizi těchto staveb s migračními tahy některých druhů ptáků a letounů, popřípadě vliv staveb na narušení migračních koridorů velkých savců, který se pohybuje volnou krajinou.

Oznamovatel do dokumentace EIA zapracuje podrobné hodnocení krajinného rázu dle ust. § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny s detailním rozbořem vlivu záměru na historické, kulturní i přírodní dominanty (např. Praděd, Uhlířský vrch, Velký Roudný, nadregionální a regionální horizonty apod.). Součástí hodnocení krajinného rázu bude vyhodnocení jedinečnosti a emblematicnosti Hrubého a Nízkého Jeseníku, okolí Bruntálu s jeho dominantami Uhlířského vrchu a Velkého Roudného a nutnosti zachování jejich obrazu v krajině vs. vznik nové technické dominanty, jejíž umístění lze situovat i do míst, kde neohroží jedinečnou část kulturního a historického dědictví a nebude mít stírající charakter. Hodnocení krajinného rázu bude reflektovat rovněž kumulativní vlivy záměrů všech plánovaných záměrů na umístění větrných elektráren v okruhu 35 km (např. VTE Lomnice-Rýžoviště, VTE Břidličná, VTE Horní Životice, VTE Zátor aj.). Předložený záměr bude vyhodnocen ve vztahu k dostupným studiím - „Studie možnosti umístění větrných elektráren na území ORP Bruntál“, Studie „Vyhodnocení území Moravskoslezského kraje z hlediska existujících limitů umístění větrných a fotovoltaických elektráren“ (Ateliér Cihlář – Svoboda, Vondráčková, 2023) a Územní studie krajiny správního obvodu ORP Bruntál (G – Consult s.r.o., 2019).

Všechny snímky pro fotomontáže musí být fotografovány bez funkce zoom (přiblížení či oddálení snímávaných předmětů oproti skutečnosti). Velikost objektů na fotografiích včetně vizualizovaného záměru musí odpovídat skutečnému pozorovacímu úhlu zejména po tisku (platí i pro digitální zpracování), přičemž musí být jasně viditelné detaily, pozadí (umožňující srovnání měřítka objektů) a fotografie musí být bez protisvětla. Objekty budou zakresleny v předpokládaném barevném provedení. V pořízených fotografiích vyznačit vzdálenost od VTE, příp. uvést komentář přímo pod fotografií. Polohu míst, odkud jsou pohledy snímány a úhlový rozsah pohledu vyznačit do čitelné topografické mapy.

V dokumentaci EIA budou podrobně vyhodnoceny vlivy záměru na ptáky a netopýry: - Bude provedeno hodnocení vlivu provozu projektovaných VTE na ptáky a netopýry, s důrazem na výskyt chráněných druhů ptáků. Při hodnocení respektovat Metodiku ornitologického průzkumu pro záměry výstavby větrných elektráren České společnosti ornitologické a Metodiku posuzování vlivu výstavby a provozu větrných elektráren na netopýry České společnosti pro ochranu netopýrů. Součástí posouzení budou i varianty návrhu z hlediska počtu a umístění VTE vzhledem k chráněným jevům - hnízdiště, loviště, přelety významných druhů, dále návrhy zmírňujících opatření, pokud jsou z hlediska provozu VTE proveditelné a návrhy kompenzačních opatření.

V dokumentaci EIA bude vyhodnocen vliv VTE a s nimi souvisejících staveb na možné narušení migračních koridorů velkých savců.

11. Městský úřad Šternberk – ve svém vyjádření uvádí, že záměr je třeba posoudit podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Z předložených podkladů je zřejmé, že plánovaný větrný park může mít negativní vliv na zvláště chráněné druhy, zejm. pak chřástala polního. Z předloženého hodnocení lze dále usuzovat na ovlivnění migračních tras velkých šelem, problém může představovat fragmentace krajin, a to zejména ve vztahu k rozsáhlosti větrného parku a nutnosti budování přístupových tras. Dále je třeba většího hodnocení možnosti kumulace vlivů, protože v oblasti jsou plánovány další podobné stavy, mj. Břidličná a Velká Štáhle. Z těchto důvodů je třeba zaměřit se komplexně na posouzení těchto problematických částí.

Jedná se o připomínky, týkající se krajinného rázu, vlivu na zvláště chráněné druhy, migrační trasy velkých šelem, kumulace vlivů s dalšími záměry v okolí, budování přístupových tras. Tyto připomínky byly komentovány a vypořádány výše.

12. Dotčená veřejnost – Česká společnost ornitologická – ve svém vyjádření požaduje, aby byl záměr projednaný v celém procesu EIA. Ve vyjádření uvádí - Předložené Oznámení obsahuje podkladové materiály, které ovšem nemohou nahradit metodicky jasně definované podklady. Jedná se zejména o:

1. Biologický průzkum (Integra Consulting s.r.o., R. Kočvara, Leden 2025). Biologický průzkum nenahrazuje hodnocení podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, které splňuje požadavky dané schválenými metodickými materiály MŽP. Autor průzkumu podle našeho názoru předjímá závěry, které nejsou v souladu s reálným vlivem VTE na faunu a floru. Uvádí velké množství vyskytujících se rostlinných i živočišných druhů, mimo jiné 108 druhů ptáků z toho 34 zvláště chráněných druhů ptáků, vliv na ně však bagatelizuje, aniž by předložil dostatek odborných argumentů pro své závěry. To se týká zejména velkých druhů ptáků, jak jsou čápi a zejména dravci. Hodnocení podle § 67 ZOPK musí být u záměru podobného rozsahu, lokalizace a charakteru nutnou součástí procesní přípravy. Požadujeme dále, aby součástí posuzovacího procesu bylo důkladné vyhodnocení kumulativních vlivů záměru, které zohlední další, již existující nebo i plánované záměry v širším okolí záměru, především další záměry na výstavbu VTE.

V dokumentaci EIA budou podrobně vyhodnoceny vlivy záměru na ptáky a netopýry: - Bude provedeno hodnocení vlivu provozu projektovaných VTE na ptáky a netopýry, s důrazem na výskyt chráněných druhů ptáků. Při hodnocení respektovat Metodiku ornitologického průzkumu pro záměry výstavby větrných elektráren České společnosti ornitologické a Metodiku posuzování vlivu výstavby a provozu větrných elektráren na netopýry České společnosti pro ochranu netopýrů. Součástí posouzení budou i varianty návrhu z hlediska počtu a umístění VTE vzhledem k chráněným jevům - hnízdiště, loviště, přelety významných druhů, dále návrhy zmírňujících opatření, pokud jsou z hlediska provozu VTE proveditelné a návrhy kompenzačních opatření. Do dokumentace EIA bude zpracováno hodnocení ve smyslu § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny zpracované autorizovanou osobou. Rovněž bude zhodnoceno možné kumulativní působení s ostatními záměry v okruhu 35 km.

13. Dotčená veřejnost – Ekologický spolek Ušáček, z.s. – požaduje posuzování záměru podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Ve vyjádření uvádí tyto připomínky.

1. Připomínky k příloze č. 7 Oznámení, tedy k dokumentu „VTE Lomnice – Rýžoviště, Vyhodnocení vlivu záměru na území soustavy Natura 2000, dokument pro potřeby posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny“, Mgr. Lenka Gillová, leden 2025.

Toto vyhodnocení na st. 52 uvádí, že pro jeho vypracování byla užita metodika MŽP (2007) Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Věstník MŽP, listopad 2007, ročník XVII, částka 11). Tato metodika již byla překonaná následujícím dokumentem, který ale užít nebyl: Metodický pokyn Ministerstva životního prostředí ČR uveřejněný ve Věstníku MŽP, listopad 2018, částka 8 (č.j. MZP/2018/130/847), kterým se upravuje postup posouzení prováděného podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v rámci postupu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů,

ve znění pozdějších předpisů. Není zřejmé, že by předložené vyhodnocení splňovalo náležitosti vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny. Mimo jiné chybí údaje ve smyslu § 1 písm. m), n) vyhlášky č. 142/2018 Sb. Zcela zmatečný je text včetně tabulek o odpadech na str. 16, 17, 18 předloženého vyhodnocení. Stejně tak nebyly užity relevantní a platné směrnice evropského práva. Vyhodnocení např. nebylo vypracováno podle Směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků. Ve vyhodnocení je naopak užita Směrnice 79/409/EHS, která byla zrušena ke dni 14.2.2010. Strana 57 obsahuje přílohu označenou na str. 56 jako „Zákres navržených větrných elektráren“. Ze zákresu vyplývá, že větrných elektráren má být 19, zatímco v textu předloženého vyhodnocení je uvedeno, že elektráren má být pouze 17.

Oznamovatel v Dokumentaci EIA předloží studie zpracované podle aktuálně platné legislativy. K příloze označené „Zákres navržených větrných elektráren“ krajský úřad konstatuje, že se jedná o přílohu Stanoviska AOPK SCHKO Jeseníky, které bylo vydáno již v říjnu 2024. Z oznámení záměru vyplývá, že nebudou realizovány VTE 5 a VTE 6. Posuzováno je tedy 17 větrných elektráren. V oznámení se uvádí, že investor prováděl předvýběr a počet větrných elektráren zredukoval.

2. V textu oznámení záměru je opakovaně zmiňována otázka znečištění ovzduší během výstavby záměru. Záměr výstavby 17 (nebo 19) elektráren si vyžádá značný návoz materiálu i jednotlivých částí korpusů větrných elektráren, a to včetně průjezdu sousedními obcemi. V dokumentaci EIA by proto bylo účelné konkretizovat množství vozidel anebo strojů, jež budou na stavbě užívány. Doba výstavby záměru má být 12 měsíců, je nutné proto posoudit nejen emise vozidel anebo strojů z motorů, ale i otázka praktického zajištění čistoty ke stavbě přiléhajících komunikací (např. zaschlé bláto může způsobovat zvýšenou prašnost).

Oznamovatel do dokumentace EIA zapracuje údaje o přepravních trasách, které budou souviset s realizací záměru a vyhodnotí vliv zvýšené dopravní zátěže na životní prostředí a veřejné zdraví. Zapracuje údaje o používaných vozidlech a strojích, které budou na stavby používány a vyhodnotí vliv provozu stavebních strojů na životní prostředí a veřejné zdraví. Zapracuje opatření k minimalizaci vlivů výstavby na životní prostředí a veřejné zdraví.

3. V dokumentu „VTE Lomnice – Rýžoviště, Vyhodnocení vlivu záměru na území soustavy Natura 2000, dokument pro potřeby posouzení podle § 45i zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny“ na str. 8 je uvedena doba realizace záměru 3 měsíce v roce 2029, zatímco v textu oznámení záměru na str. 30 je uvedeno po dobu realizace záměru cca měsíců 12. Jde o zásadní časový údaj z hlediska vlivů záměru během výstavby, v dokumentaci EIA je nutné jej vyjasnit.

Oznamovatel v dokumentaci EIA uvede specifikaci délky výstavby záměru (vč. přípravy území) a tuto dobu zohlední při hodnocení dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví.

14. Dotčená veřejnost – Společnost přátel Jeseníků – ve svém vyjádření požaduje posouzení záměru podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Považuje za zásadní, aby v dokumentaci EIA byl kladen zvýšený důraz zejména na tyto oblasti vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví:

1. Vliv na krajinný ráz - Dotčená lokalita mezi Rýžovištěm, Vajglovem a Lomnicí je součástí malebné podhorské krajiny na Rýmařovsku málo dotčené lidskou zástavbou a různými stavebními prvky. Lokalitu

tvorí mozaika pastvin, luk, remízků, křovin, mokřadních pramenišť, drobných bezejmenných malých i větších pojmenovaných toků navazujících na okolní lesní porosty. Jedná se o harmonickou kulturní podhorskou krajinu, což je samo o sobě v dnešní době krajinářsky velmi cenná hodnota. Přestože 17 ks VTE bude fyzicky stát „pouze“ na pastvinách v rámci zemědělského půdního fondu, je potřeba vnímat společně s pastvinami i bezprostřední okolí, které vytváří popsany harmonický celek. Povolením výstavby 17 VTE s obřími parametry o výšce přes 200 metrů a s průměrem rotoru přes 160 m by došlo ke zcela zásadní změně charakteru místní harmonické a málo dotčené krajiny a v podstatě k jejímu zničení. Vliv záměru na krajinný ráz považujeme za zcela zásadní, výrazně negativní a nepřijatelný, a to na desítky let. Zásadní změna krajinného rázu by byla nejen lokální, ale i regionálního charakteru a výrazně by narušovala pohledy na ikonické masivy Hrubého Jeseníku i na krajinné dominanty Nízkého Jeseníku, jako jsou Uhlířský vrch či Velký Roudný nebo Slunečná. VTE by se staly novou, technickou dominantou v doposud velice zachovalé krajině. Požadujeme objektivní a důsledné provedení hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz.

Připomínky ke krajinnému rázu byly již vypořádány výše. Součástí dokumentace EIA bude hodnocení krajinného rázu dle § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny.

2. Zábor zemědělské půdy, neprokázání nadřazeného veřejného zájmu, nesoulad záměru s Územním plánem obce a neznámé dopady vedení podzemní kabelové trasy - Z informací vyplývá, že Podle platného územního plánu obce Ryžoviště se plochy pro plánovanou výstavbu větrných elektráren nacházejí na plochách NZ – plochy zemědělské (zejména pastviny, louky, plochy nezastavěné a nezastavitelné). Záměr tedy není v souladu s hlavním využitím ploch NZ – Plochy zemědělské. Nepovažujeme za pravdivé, že veřejný zájem na VTE výrazně převažuje nad veřejným zájmem na ochraně kvalitní a zachovalé zemědělské půdy. Zdůrazňujeme, že podle oznámení záměru (např. str. 87) vyplývá, že parcely určené k výstavbě VTE jsou vedeny v zemědělském půdním fondu (ZPF) a mají stanovenou různou kvalitu BPEJ a různou třídu ochrany ZPF. Lokality pro umístění VTE 3, VTE 4, VTE 12, VTE 13, VTE 14 spadají do I. třídy ochrany ZPF a lokality pro umístění VTE 2, VTE 17 a VTE 19 spadají do II. třídy ochrany ZPF. V případě dotčení zemědělské půdy zařazené do I. a II. třídy ochrany (celkem 8 VTE) je nezbytné prokázat rovněž veřejný zájem, který výrazně převažuje nad zájmy ochrany zemědělského půdního fondu. Dále zdůrazňujeme významný vliv na zábor zemědělské půdy a její zničení. zhruba 68 000 m² (6,8 hektarů) zemědělské půdy bude zalito železobetonovými základy VTE a manipulační plochou. Lze předpokládat, že ještě výrazně větší plocha zemědělské půdy bude zničena výstavbou účelových komunikací k VTE a samotný investor v oznámení záměru uvádí (viz např. str. 87): „Pro výstavbu účelových komunikací k větrným elektrárnám budou vymezeny další plochy, jejichž přesné umístění a rozloha však v současné době není specifikována, a bude upřesněna v Dokumentaci EIA.“ Jedná se přitom o zásadní a doposud nespecifikovaný dopad na zábor zemědělské půdy a na její zničení, vzhledem k tomu, že ve fázi výstavby a přepravy se zde bude aktivně pohybovat těžká technika, nákladní automobily a speciální vozy pro přepravu nadměrného nákladu, kdy nejtěžší části VTE mají hmotnost cca 90 tun. Musí se vybudovat nové zpevněné cesty se šířkou min. 5 metrů s tím, že v zatáčkách, koncových místech a dalších úsecích jsou nároky na šířku a pevnost cesty mnohem větší. Další nejasností s neznámými a nevyhodnocenými dopady je připojení jednotlivých větrných elektráren do distribuční elektrizační soustavy. To má být zajištěno podzemní kabelovou trasou do rozvodny v Horních Živicích, což je až za Horním Benešovem a vzdušnou čarou je to 21 km. Není přitom jasné, jakým způsobem a kudy přesně se vysokonapětové kabelové vedení povede a jak významný dopad na přírodu bude výstavba mít. Upozorňujeme, že je zde možnost dotčení mnoha dalších významných krajinných prvků a případně i chráněných lokalit. Požadujeme důslednou specifikaci a objektivní vyhodnocení všech výše uvedených dopadů.

Problematika ZPF a přístupových komunikací byla řešena výše. Bude zohledněno v dokumentaci EIA.

3. Nejasnosti ohledně doby výstavby záměru a dopadů na lokalitu ve fázi výstavby - V oznámení záměru jsou rozporuplné informace a nejasnosti ohledně zatížení lokality během případné realizace záměru a doby trvání výstavby. V oznámení uvedené údaje jsou zmatečné a navzájem si odporují. Požadujeme jednoznačnou specifikaci doby (délky) výstavby záměru a její zohlednění do vyhodnocení celkových dopadů na životní prostředí. S tím souvisí i velká dopravní a hluková zátěž ve fázi výstavby, která rovněž není jasně specifikována a jsou zde vážné nejasnosti. Fáze výstavby bude znamenat dramatický zásah do klidné a harmonické krajiny v dané lokalitě a považujeme jej za nepřijatelný. Proto požadujeme důsledné vyhodnocení dopadů na přírodu ve fázi výstavby a zatížení lokality.

Oznamovatel v dokumentaci EIA uvede specifikaci délky výstavby záměru (vč. přípravy území) a tuto dobu zohlední při hodnocení dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví.

4. Vliv na biologickou rozmanitost s důrazem na faunu - Tato zásadní kapitola dopadů záměru je v oznámení záměru popsána dosti zjednodušeně a domníváme se, že i účelově a tendenčně, aby výsledkem bylo pro investora příznivé konstatování, že dopady jsou minimální. Nelze přehlédnout, že v této zásadní kapitole je v rámci oznámení záměru vícero nejasností a vzájemně si odporujících konstatování. V Oznámení uvedená tvrzení zjednodušují skutečný stav věci a mají tendenci popisovat lokalitu jako málo významnou, protože se jedná o pastvinu s tím, že třeba ptačí druhy využívají území v širším okolí VTE, aniž by do prostoru VTE opakovaně či častěji zaletovali, dále výskyt netopýrů je ojedinělý atd. Nicméně je důležité si uvědomit, nejde jen o pastvinu, ale o mozaiku různých stanovišť, která se zde vyskytují a navazují na sebe, včetně bezprostředně navazujících lesních biotopů. Cennou hodnotu území dobře vystihuje např. popis Územního systému ekologické stability na str. 43 a 44, který dokládá existenci nadregionálního a regionálního ÚSES v blízkém okolí a řadu lokálních ÚSES v bezprostřední blízkosti záměru VTE. Stejně tak na st. 50 se popisuje celá řada významných krajinných prvků s důrazem na prameniště potoka Rýžovník. V případě VTE 9 bude přímo zasažen biotop K1 mokřadní vrbiny. Není možné hodnotit lokalitu jen jako pastvinu (ovšem i ta je prostředím pro lov i hnízdění řady ptačích druhů!), ale jako mozaiku různých stanovišť, která se zde vyskytují a navazují na sebe, včetně bezprostředně navazujících lesních biotopů. Právě ty jsou bezesporu domovem pro řadu ptačích druhů i letounů a protože velká část z plánovaných stožárů VTE je umístěna v těsné blízkosti lesních porostů, je zde velmi pravděpodobné zvýšené riziko kolize a mortality různých druhů včetně jejich trvalého rušení. Domníváme se, že oznámení záměru i zpracovaný biologický průzkum trpí značnou mírou nejistoty a rizika záměru výstavby VTE na biologickou rozmanitost s důrazem na faunu nezohledňují dostatečně. Obsahují řadu rozporuplných a protichůdných tvrzení a vychází i z příliš krátkodobého monitoringu. Ten i navzdory tomu potvrzuje výskyt celé řady zvláště chráněných druhů. Proto požadujeme důsledné vyhodnocení a zpracování biologického hodnocení ve smyslu § 67 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, který bude zahrnovat celé vegetační období a bude zpracováno s důrazem na zvláště chráněné druhy a přírodovědecky významné druhy.

Připomínky týkající se vlivu na ptáky a netopýry byly řešeny výše a budou zohledněny a rozpracovány v dokumentaci EIA.

5. Posouzení kumulativního vlivu s plánovanými záměry - V blízkém okolí záměru je plánována výstavba větrného parku „Výstavba 10 VTE v k. ú. Velká Štáhle“, kde se projednává výstavba 10 větrných elektráren v k.ú. Velká Štáhle. Tento větrný park by se měl nacházet ve vzdálenosti pouhé 4 km severním směrem

od tohoto záměru. Jedná se o záměr stejného investora. Požadujeme, aby zejména z hlediska krajiny, krajinného rázu a z hlediska dopadů na biologickou rozmanitost s důrazem na faunu byl hodnocen kumulativní vliv posuzovaného záměru s výše uvedeným záměrem, případně s dalšími známými záměry v blízkém okolí.

Oznamovatel v dokumentaci EIA vyhodnotí kumulativní vlivy se záměry VTE v okruhu 35 km.

6. Možný negativní vliv na migrační koridor pro velké savce - Záměr se nachází v blízkosti (mezi) dvěma větvemi migračního koridoru (dvou ze tří větví) spojujících území Jeseníků s Libavou, a dále na východ s oblastí Beskyd a Karpat, což jsou další oblasti vymezené jako jádrová území vhodná pro některý ze zvláště chráněných druhů velkých savců. Jedná se o jednu z větví situovanou převážně severně od záměru uvažovaných VTE (VTE 17 cca 110 m, VTE 19 leží 120 m od lesa, resp. migračního koridoru). Jižní větev probíhá nejbližší 1,9 km (VTE 1), resp. 1,6 km (VTE 2). Dle kategorizace území ČR z hlediska výskytu a migrací velkých savců je lokalita součástí území kategorie II. – území zvýšeného významu. Záměr sice fyzicky do vymezeného migračního koridoru nezasahuje, ale je v jeho bezprostřední blízkosti a jak během výstavby, tak během provozu VTE může mít významně negativní vliv na rušení velkých savců a narušení funkčnosti migračního koridoru.

V Dokumentaci EIA bude vyhodnocen případný vliv na migrační koridor velkých savců.

15. Dotčená veřejnost – Slezská ornitologická společnost, pobočka České společnosti ornitologické v Ostravě

- výbor Slezské ornitologické společnosti považuje za nedostatečné vyhodnocení vlivu záměru na zvláště chráněné druhy ptáků. V Oznámení je uvedeno 34 zvláště chráněných druhů ptáků podle vyhlášky 395/1992 Sb. zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. U většiny zvláště chráněných druhů ptáků je vyhodnocen vliv záměru jako nulový resp. Blízký nule. U šesti druhů nejcitlivějších lze očekávat okrajové rušení. Jako zdroj informací jsou uváděny údaje z databáze Avif či NDOP a vlastní terénní průzkum. Neuvádí však konkrétní metodiku, jako byl průzkum uskutečněn, není proto možné posoudit, objektivitu průzkumu jak po stránce kvalitativní, tak kvantitativní. V kapitole E.3 autor uvádí: „Ztráta prostředí je obecně považována za malou a týká se téměř výhradně méně cenných biotopů, z botanického průzkumu vyplývá, že záměrem dojde k záboru zejména intenzivně využívané zemědělské půdy (pastvin či druhově chudých luk). Pouze v případě VTE č. 9 bude zasažen biotop K1 mokřadní vrbiny. Jedná se o několik polykormonů vrby ušaté, které budou v přípravné fázi vyřezány“. S touto formulací nelze souhlasit. Na hodnotu poháňkových pastvin nelze nahlížet pouze z botanického hlediska. Výše uvedené biotopy představují hnízdiště řady druhů ptáků vč. ZCHD. Za všechny uvedme ťuhýka obecného, ťuhýka šedého, bramborníčka černohlavého, bramborníčka hnědého, pěnici vlašskou, křepelku polní, chřástala polního a další. V Příloze 4 většinu těchto druhů autor uvádí jako vyskytující se nebo dokonce hnízdící, nicméně ztrátu biotopů autor nijak neakcentuje. Autor nedostatečně zhodnotil vliv VTE na migrační koridor. Uvádí okrajové rušení nejcitlivějších druhů, které se budou vyhýbat přímé blízkosti VTE. Jedná se o čápa bílého, jeřába popelavého, v menší míře i motáka pochopa. Dotčení ostatních druhů se neuvažuje. Proč se neuvažuje dotčení dalších ZCHD jako je moták lužní, autor nedostatečně popsal, resp. vyhodnotil. Vzhledem k rozsahu a množství větrných elektráren je jisté, že min. rušení bude nastávat i u jiných ZCHD. Vyhodnocení vlivu je proto nedostatečné. Navíc velké množství tažných ptáků migruje v nočních hodinách. Autor neuvádí možný vliv na značný počet takto migrujících ptáků, zjevně vychází pouze ze svých pozorování ptáků přes den. Autor nedostatečně zhodnotil ornitologický význam VKP Ryžovisko. Chřástal polní i křepelka polní patří mezi ZCHD. I přes to, že autor uvádí hnízdní výskyt těchto druhů na VKP Ryžovisko, negativní vliv VTE na tyto druhy pouze uvažuje. Dále

na území VKP Ryžovisko uvádí mj. hnízdní i takový výskyt ZCHD jako je orel mořský, orel křiklavý, moták lužní, luňák červený, tedy druhy, které jsou provozem VTE přímo ohroženy.

Na základě výše uvedených skutečností a s ohledem na vliv VTE na zvláště chráněné druhy ptáků jsme toho názoru, že rozhodnutí o realizaci/nerealizaci záměru by mělo být vydáno až po uskutečnění adekvátního ornitologického průzkumu podle přesně stanovené metodiky, stanovení vodné kompenzace za ztrátu prostředí, zpracování všech doposud zjištěných údajů a adekvátním vyhodnocení vlivu na zvláště chráněné druhy ptáků.

V dokumentaci EIA budou podrobně vyhodnoceny vlivy záměru na ptáky a netopýry: - Bude provedeno hodnocení vlivu provozu projektovaných VTE na ptáky a netopýry, s důrazem na výskyt chráněných druhů ptáků. Při hodnocení respektovat Metodiku ornitologického průzkumu pro záměry výstavby větrných elektráren České společnosti ornitologické a Metodiku posuzování vlivu výstavby a provozu větrných elektráren na netopýry České společnosti pro ochranu netopýrů. Součástí posouzení budou i varianty návrhu z hlediska počtu a umístění VTE vzhledem k chráněným jevům - hnízdiště, loviště, přelety významných druhů, dále návrhy zmírňujících opatření, pokud jsou z hlediska provozu VTE proveditelné a návrhy kompenzačních opatření. Bude vyhodnocen také vliv na ptáky migrující v nočních hodinách.

- 16. Dotčená veřejnost – Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu** – požadují posouzení záměru dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Přípomínky jsou shodné s připomínkami Společnosti přátel Jeseníků.

Vypořádáno výše. Oznamovatel v dokumentaci EIA zohlední připomínky uvedené ve vyjádření Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu.

- 17. Dotčená veřejnost – Hnutí DUHA Jeseníky** - požadují posouzení záměru dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Přípomínky jsou shodné s připomínkami Společnosti přátel Jeseníků a Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu.

Vypořádáno výše. Oznamovatel v dokumentaci EIA zohlední připomínky uvedené ve vyjádření Hnutí DUHA Jeseníky.

- 18. Dotčená veřejnost – Základní organizace Českého svazu ochránců přírody SOSNOVÁ** - vyjadřuje zásadní nesouhlas s plánovanou výstavbou větrných parků v Moravskoslezském kraji, konkrétně projektů VTE Lomnice-Ryžoviště, VTE Velká Štáhlé, TOR HZ a TOR BAL 1. Tyto záměry představují vážné a nevratné poškození přírodního prostředí, a to nejen v okamžiku výstavby, ale především v dlouhodobém horizontu, kdy vyvstávají neřešené ekologické problémy, které mohou mít fatální důsledky pro krajinu i pro přírodní ekosystémy.

Výstavba větrných elektráren v uvedených lokalitách přináší následující devastující dopady na životní prostředí: Masivní zásahy do krajiny — Větrné turbíny vyžadují rozsáhlé a nevratné zásahy do krajinného rázu, včetně kácení lesů, výstavby betonových základů a přístupových cest, čímž dochází k narušení ekosystémů a ztrátě biodiverzity. V mnoha případech jsou přírodní biotopy nenávratně zničeny. Ohrožení chráněných a vzácných druhů — Nízký Jeseník je oblastí s výskytem řady chráněných a ohrožených druhů, včetně ptáků a netopýrů. Větrné turbíny mohou představovat přímé ohrožení pro tyto živočichy, nejen v důsledku kolizí s rotujícími lopatkami, ale i kvůli narušení jejich přirozených migračních tras

a reprodukčních oblasti. Narušení vodního režimu krajiny — Zásahy do krajiny, zejména odlesňování a změny ve využívání krajinných celků, mohou mít vážný dopad na místní vodní režim. V oblasti Nízkého Jeseníku, kde je již nyní problém s vodními zdroji, mohou tyto změny přispět k dalšímu zhoršení klimatických podmínek a zvýšenému riziku sucha.

V souvislosti s masivním skupováním pozemků pro výstavbu větrných parků s e také nevratně ztrácí cenná orná půda, která je dnes jednou z nejceněnějších komodit pro udržení zemědělské výroby a zajištění potravinové bezpečnosti. Každý hektar orné půdy, který je přetvářen na stavební pozemek, je krokem zpět pro budoucí generace, která budou čelit neúrodné půdě, omezeným zemědělským kapacitám a rostoucím problémům s potravinovou soběstačností

Jedním z nejzásadnějších a často opomíjených problémů spojených s výstavbou větrných elektráren je jejich likvidace po skončení životnosti, což je otázka, které se v současnosti věnuje jen minimální pozornost. Odpady z větrných turbín — Větrné turbíny mají životnost přibližně 20 až 25 let, přičemž jejich hlavní komponenty, jako jsou rotorové listy, jsou vyrobeny z kompozitních materiálů, které jsou velmi obtížně recyklovatelné. Tyto materiály nejsou biologicky rozložitelné, a jejich recyklace je nákladná a ekologicky náročná. V mnoha případech dochází k tomu, že po skončení životnosti turbíny jsou rotorové listy uloženy na skládkách, nebo se energeticky náročně spalují, což představuje další zátěž pro životní prostředí. Problémy s recyklací — Recyklace rotorových listů z kompozitních materiálů je stále v plenkách. V současnosti neexistují efektivní a ekonomicky životaschopné metody recyklace, které by umožnily plnohodnotné zpracování těchto odpadů. V některých případech se materiály spalují, což vyvolává emise skleníkových plynů a dalších škodlivých látek. Globální problém likvidace turbín - Tento problém již není pouze český, ale globální. V mnoha zemích, kde byly masivně instalovány větrné elektrárny, se potýkají s tímto ekologickým problémem, který ve velkém měřítku neexistuje efektivní řešení. Například v Německu, Dánsku a dalších vyspělých zemích začínají být větrné turbíny považovány za ekologický problém kvůli jejich složité recyklovatelnosti a vzrůstajícímu množství odpadu. Tento problém je v mnoha zemích zcela přehlížen a výstavba nových větrných parků bez řešení likvidace těchto zařízení může vést k ekologické katastrofě v budoucnosti.

Jedná se o připomínky týkající se vlivů na krajinný ráz, zvláště chráněné druhy, vliv na půdu a problematiku likvidace větrných elektráren. Obdobné připomínky již byly komentovány a vypořádány výše. Oznamovatel v dokumentaci EIA vyhodnotí možný vliv záměru na vodní režim krajiny.

19. Dotčená veřejnost – Spolek Nízký Jeseník - Vzhledem k velkému (bezprecedentnímu) rozsahu záměru a jeho velmi negativnímu vlivu na životní prostředí, obzvláště na krajinný ráz, považujeme za nutné záměr posoudit dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Je třeba se zaměřit na tyto oblasti vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví:

- posouzení vlivu na krajinný ráz (k tomu podrobněji dále),
- posouzení vlivu hluku (kvůli vzdálenosti 1 km od obce Lomnice, Ryžoviště, Vajglov, Tylov, Břidličná),
- posouzení vlivu na živočichy, především ptáky a netopýry (především kvůli velké blízkosti lesa, stavbě v exponované krajině Nízkého Jeseníku a přítomnosti řady chráněných druhů v oblasti, na hranici Přírodního parku Údolí Bystřice, ve velké blízkosti CHKO Jeseníky a Přírodního parku Sovinecko),
- posouzení kumulace vlivů s již realizovanými a současně povolovanými větrnými elektrárnami,
- posouzení surovinové náročnosti na realizaci a provoz větrných elektráren, se zahrnutím nároků na stabilizaci elektrické sítě,

- posouzení negativních ekonomických důsledků provozu větrných elektráren, především na zvyšování cen elektřiny, snižování konkurenceschopnosti průmyslu v EU, snižování stability elektrické sítě a rizika blackoutů, negativním socioekonomických a dalších vlivů ohrožujících demokratický právní řád.

Posouzení vlivu krajinný ráz – není zohledněn fakt, že příznivé životní prostředí a cenná kulturní krajina v oblasti Nízkého Jeseníku jsou hlavní devizou oblasti a jejich destrukcí bude tato hlavní hodnota oblasti odejmuta. Záměr bude výrazně viditelný z Hrubého Jeseníku. Jde o zcela masivní a bezprecedentní záměr, 17 větrných elektráren o výšce větší než 200 m, plánovaných do centra Nízkého Jeseníku, který má být tímto z krajinného hlediska zcela zničen. Budou zásadním způsobem ovlivněny dálkové pohledy. Posouzení vlivů záměru na krajinný ráz přiznává, že dojde k zásadnímu narušení krajinného rázu a harmonického měřítka, ale navrhuje jen další posuzování. Vizualice nejsou provedeny žádné. V okruhu silné viditelnosti (do 10 km) se nacházejí z hlediska vysoce cenné kulturní krajiny tyto dominanty – Přírodní park Údolí Bystřice (0,1 km), Přírodní park Sovinecko (5 km), Slunečná – nejvyšší vrchol Nízkého Jeseníku (5 km), Malý Roudný (6 km), Velký Roudný (7 km), Venušina sopka (7 km), Uhlířský vrch (8 km), CHKO Jeseníky (9 km), vodní nádrž Slezská Harta + přilehlé rekreační oblasti (4-11 km) přičemž plánovaný záměr se má nacházet mezi těmito krajinnými dominantami a chráněnými oblastmi a ze všech bude výrazně vidět a bude představovat brutální zásah do centra Nízkého Jeseníku, s výraznou viditelností z vrcholových partií Hrubého Jeseníku, bude se promítat také ve všech dálkových pohledech z Nízkého Jeseníku do Hrubého Jeseníku.

Posouzení kumulace záměrů – v současné době bylo podáno několik žádostí o stanovisko EIA pro větrné parky v oblasti Nízkého Jeseníku ve velké blízkosti k stávajícímu záměru. Tento fakt nebyl žádným způsobem vyhodnocen.

Připomínky týkající se krajinného rázu, možné kumulace záměrů, vlivu na živočichy byly vypořádány výše. K posouzení hluku byla zpracována Hluková studie, která byla součástí oznámení záměru. Nicméně do dokumentace EIA je požadováno zpracování posouzení vlivů záměru na veřejné zdraví a to i s ohledem na přepravní trasy související s realizací záměru, které se bude zabývat také i hodnocením hluku. Některé z připomínek nesouvisí s vlivem záměru na životní prostředí a veřejné zdraví.

20. Dotčená veřejnost – Slezika, zapsaný spolek – považuje záměr výstavby větrných turbín s výškou stožáru nad 50 m za společensky a environmentálně škodlivé.

Vliv na krajinný ráz - Dotčená lokalita mezi Rýžovištěm, Vajglovem a Lomnicí je součástí malebné podhorské krajiny na Rýmařovsku, málo dotčené lidskou zástavbou a různými stavebními prvky. Lokalitu tvoří mozaika pastvin, luk, remízků, křovin, mokřadních prameništ, drobných bezejmenných malých i větších pojmenovaných toků navazujících na okolní lesní porosty. Jedná se celkově o harmonickou kulturní podhorskou krajinu, což je samo o sobě v dnešní době krajinářsky velmi cenná hodnota. Přestože 17 ks VTE bude fyzicky stát „pouze“ na pastvinách v rámci zemědělského půdního fondu, je potřeba vnímat společně s pastvinami i bezprostřední okolí, které vytváří výše popsany harmonický celek. Povolněním výstavby 17 VTE s obřími parametry o výšce přes 200 metrů a s průměrem rotoru přes 160 m by došlo ke zcela zásadní změně charakteru místní harmonické a málo dotčené krajiny a v podstatě k jejímu zničení. Vliv záměru na krajinný ráz považujeme za zcela zásadní, výrazně negativní a nepřijatelný, a to na desítky let. Zásadní změna krajinného rázu by byla nejen lokální, ale i regionálního charakteru a výrazně by narušovala pohledy na ikonické masivy Hrubého Jeseníku i na krajinné dominanty

Nízkého Jeseníku, jako jsou Uhlířský vrch, Velký Roudn nebo Slunečná. VTE by se staly novou, technickou dominantou v doposud unikátní zachovalé podhorské krajině.

Zábor zemědělské půdy, neprokázání nadřazeného veřejného zájmu, nesoulad záměru s Územním plánem obce a neznámé dopady vedení podzemní kabelové trasy. Podle platného územního plánu obce Lomnice u Rýmařova a platného územního plánu Ryžoviště se plochy pro plánovanou výstavbu větrných elektráren nacházejí na plochách NZ – plochy zemědělské (zejména pastviny, louky, plochy nezastavěné a nezastavitelné). Záměr tedy není v souladu s hlavním využitím ploch NZ – Plochy zemědělské. Dle oznámení záměru: „Nesoulad záměru s Územními plány obcí se bude řešit vydáním stanoviska Dopravního a energetického stavebního úřadu (DESÚ), nebo případnou změnou Územního plánu obcí Ryžoviště a Lomnice.“ V takovém případě považujeme za důležité, aby bylo vydáno negativní stanovisko a nebyla povolena změna Územního plánu obcí. Vliv záměru na zábor zemědělské půdy a její poškození je významný a přestože investor v oznámení záměru opakovaně tvrdí, že: „Podle ust. § 3 odst. 2 energetického zákona, ve znění po novele č. 19/2023 Sb., se výroba elektřiny ve výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů energie o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 1 MW a více uskutečňuje ve veřejném zájmu.“ tak nepovažujeme za objektivní, ani za jakkoliv věcně odůvodněné tvrzení investora, že „Vlivy posuzovaného záměru na půdu, včetně kumulativních vlivů s dalšími stávajícími záměry v okolí, lze hodnotit jako málo významné negativní, dočasné, lokální s prokázaným veřejným zájmem“. Nepovažujeme za pravdivé, že veřejný zájem na VTE výrazně převažuje nad veřejným zájmem na ochraně kvalitní a zachovalé zemědělské půdy. Zdůrazňujeme, že podle oznámení záměru (např. str. 87) vyplývá, že parcely určené k výstavbě VTE jsou vedeny v zemědělském půdním fondu (ZPF) a mají stanovenou různou kvalitu BPEJ a různou třídu ochrany ZPF. Lokality pro umístění VTE 3, VTE 4, VTE 12, VTE 13, VTE 14 spadají do I. třídy ochrany ZPF a lokality pro umístění VTE 2, VTE 17 a VTE 19 spadají do II. třídy ochrany ZPF. V případě dotčení zemědělské půdy zařazené do I. a II. třídy ochrany (celkem tedy 8 VTE) je nezbytné prokázat rovněž veřejný zájem, který výrazně převažuje nad zájmy ochrany zemědělského půdního fondu. Toto nebylo v oznámení záměru prokázáno. Dále zdůrazňujeme významný vliv na zábor zemědělské půdy a její zničení. Konkrétně z oznámení záměru vyplývá, že předpokládaný zábor půdy pro výstavbu jedné větrné elektrárny bude činit cca 0,4 ha. Jedná se o manipulační plochu u věže větrné elektrárny a samotné základy jedné větrné elektrárny, které mají průměr přibližně 25 m. Z toho vyplývá, že zhruba 68 000 m² (6,8 hektarů) zemědělské půdy bude zalito železobetonovými základy VTE a manipulační plochou. Lze předpokládat, že ještě výrazně větší plocha zemědělské půdy bude zničena výstavbou účelových komunikací k VTE a samotný investor v oznámení záměru uvádí (viz např. str. 87): „Pro výstavbu účelových komunikací k větrným elektrárnám budou vymezeny další plochy, jejichž přesné umístění a rozloha však v současné době není specifikována, a bude upřesněna v Dokumentaci EIA.“ Jedná se přitom o zásadní a doposud nespecifikovaný dopad na zábor zemědělské půdy a na její zničení, vzhledem k tomu, že ve fázi výstavby a přepravy se zde bude aktivně pohybovat těžká technika, nákladní automobily a speciální vozy pro přepravu nadměrného nákladu, kdy nejtěžší části VTE mají hmotnost cca 90 tun. Musí se vybudovat nové zpevněné cesty se šířkou min. 5 metrů s tím, že v zatáčkách, koncových místech a dalších úsecích jsou nároky na šířku a pevnost cesty mnohem větší. Další nejasností s neznámými a nevyhodnocenými dopady je připojení jednotlivých větrných elektráren do distribuční elektrizační soustavy. To má být zajištěno podzemní kabelovou trasou do rozvodny v Horních Životicích, což je až za Horním Benešovem a vzdušnou čarou je to více než 20 km. Není přitom jasné, jakým způsobem a kudy přesně se vysokonapěťové kabelové vedení povede a jak významný dopad na přírodu bude výstavba mít. Upozorňujeme, že je zde možnost dotčení mnoha dalších významných krajinných prvků a případně i chráněných lokalit. Na str. 28 oznámení záměru se konstatuje, že „Přesná podoba kabelového

připojení bude určena až v dalších fázích výstavby". Požadujeme důslednou specifikaci a objektivní vyhodnocení všech výše uvedených dopadů.

Nejasnosti ohledně doby výstavby záměru a dopadů na lokalitu ve fázi výstavby V oznámení záměru jsou rozporuplné informace a nejasnosti ohledně zatížení lokality během případné realizace záměru a doby trvání výstavby. Na str. 25 oznámení záměru se uvádí: „Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení Předpokládaný termín zahájení výstavby: 30.3. 2029 Předpokládaná doba výstavby: 3 měsíce Předpokládaný termín zahájení provozu: 30. 6. 2029" Tato lhůta se jeví jako velmi podhodnocená, ostatně na jiném místě oznámení záměru, např. na str. 30 se uvádí: „Celé období výstavby je plánováno na dobu cca do 12 měsíců." To je ale zásadní rozdíl a výrazně odlišné dopady, rušení a zatížení doposud klidné lokality. Navíc, v dalších částech oznámení záměru jsou zmatečné informace, např. na str. 25 se uvádí opatření na zmírnění dopadů: - „K omezení negativních účinků záměru bude nastaven vhodný harmonogram stavby. Skrývkové práce budou prováděny od konce května do konce října, kdy je většina druhů živočichů mobilních a mohou osídlit náhradní biotopy. Zároveň budou všechny plánované zásahy prováděny mimo vegetační období a hnízdní období ptáků, tj. mimo duben až červenec." Všechny výše uvedené údaje jsou zmatečné a navzájem si odporují. Požadujeme jednoznačnou specifikaci doby (délky) výstavby záměru a její zohlednění do vyhodnocení celkových dopadů na životní prostředí. S tím souvisí i velká dopravní a hluková zátěž ve fázi výstavby, která rovněž není jasně specifikována a jsou zde vážné nejasnosti. Na str. 29 se popisují Nároky na dopravní a jinou infrastrukturu, z čehož vyplývá jednoznačně vysoké zatížení lokality těžkou nákladní dopravou ve fázi výstavby a mj. se zde uvádí, že počet vozidel je určen typem VTE a v současné době není znám. Jisté ale je, že dopravní zatížení bude extrémní, když jen na „vybudování zcela nové šterkové zpevněné cesty o tloušťce 40-60 cm a délce 400 m je zapotřebí přibližně 42 nákladních vozidel o nosnosti 32 t". Dále se uvádí, že na výkopové práce a na betonování základů se „přepočítává cca 40 nákladních automobilů v denní době (obousměrně celkem 80 pohybů) a 5-ti osobních automobilů pro koordinace a řízení výstavby (10 pohybů)." Potvrzuje se, že jenom fáze výstavby bude znamenat dramatický zásah do klidné a harmonické krajiny v dané lokalitě a považujeme jej za nepřijatelný.

Vliv na biologickou rozmanitost s důrazem na faunu Tato zásadní kapitola dopadů záměru je v oznámení záměru popsána dosti zjednodušeně a domníváme se, že i účelově a tendenčně, aby výsledkem bylo pro investora příznivé konstatování, že dopady jsou minimální. Nelze přehlédnout, že v této zásadní kapitole je v rámci oznámení záměru vícero nejasností a vzájemně si odporujících konstatování. Tato tvrzení zjednodušují skutečný stav věci a celkově má oznámení záměru tendenci popisovat lokalitu jako málo významnou, protože se jedná zejména o pastvinu s tím, že třeba ptačí druhy využívají území v širším okolí VTE, aniž by do prostoru VTE opakovaně či častěji zaletovali, dále výskyt netopýrů je ojedinělý atd. Nicméně je důležité si uvědomit, nejde jen o pastvinu, ale o mozaiku různých stanovišť, která se zde vyskytují a navazují na sebe, včetně bezprostředně navazujících lesních biotopů. Cenou hodnotu území dobře vystihuje např. popis Územního systému ekologické stability (ÚSES) na str. 43 a 44, který dokládá existenci nadregionálního a regionálního ÚSES v blízkém okolí (něco málo přes 1 km) a především dokládá řadu lokálních ÚSES v bezprostřední blízkosti záměru VTE. Stejně tak na str. 50 se popisuje celá řada významných krajinných prvků s důrazem na prameniště potoka Rýžovník (prameništní a mokřadní louky). V oznámení záměru se také opakovaně potvrzuje, že v případě VTE 9 bude přímo zasažen biotop K1 mokřadní vrbiny. A právě existence těchto přírodních biotopů a pestré krajinné mozaiky včetně nedalekých migračních koridorů pro ptáky je příležitostí a předpokladem pro významný výskyt různých druhů ptáků a případně i letounů. Ostatně, jak je uvedeno na str. 90 oznámení záměru: „VKP Ryžovisko, jedná se o prameništní a mokřadní louky, jež jsou součástí širšího

otevřeného prostoru luk a pastvin na migračním koridoru v severojižní ose (širší niva Poličky). Právě otevřeným prostranstvím východně i západně Ryžoviště řada druhů ptáků migruje...", a právě proto je snaha investora o posun jednotlivých VTE, nicméně blízkost migračního koridoru a rizika pro ptactvo jsou zřejmá. Na str. 45 oznámení záměru se připouští, že oblast se dotýká lokálních koridorů migrace ptáků a letounů: Dále se na str. 60 potvrzuje výskyt ZCHD bezobratlých, jejichž stanoviště mohou být dotčena mj. výstavbou VTE, komunikací apod.: Na str. 63 se pak potvrzuje bohatý výskyt ptačích druhů. Zdůrazňujeme tedy, že není možné hodnotit tuto lokalitu zejména jako pastvinu (ovšem i ta je prostředím pro lov i hnízdění řady ptačích druhů), ale jako mozaiku různých stanovišť, která se zde vyskytují a navazují na sebe, včetně bezprostředně navazujících lesních biotopů. Právě ty jsou bezesporu domovem pro řadu ptačích druhů i letounů a protože velká část z plánovaných stožárů VTE je umístěna v blízkosti lesních porostů (Horní les, Lomnický les a Červený vrch), je zde velmi pravděpodobné zvýšené riziko kolize a mortality různých druhů včetně jejich trvalého rušení. Domníváme se, že oznámení záměru i zpracovaný biologický průzkum trpí značnou mírou nejistoty a rizika záměru výstavby VTE na biologickou rozmanitost s důrazem na faunu nezohledňují dostatečně. Obsahují řadu rozporuplných a protichůdných tvrzení (viz výše) a vychází i z příliš krátkodobého monitoringu. Ten i navzdory tomu potvrzuje výskyt celé řady zvláště chráněných druhů. Proto požadujeme důsledné vyhodnocení a zpracování biologického hodnocení ve smyslu § 67 zákona č. 114/1992 Sb., zákona o ochraně přírody a krajiny, které bude zahrnovat celé vegetační období a bude zpracováno s důrazem na zvláště chráněné druhy a přírodovědecky významné druhy.

Posouzení kumulativního vlivu s plánovanými záměry. V blízkém okolí záměru je plánována výstavba větrného parku „Výstavba 10 VTE v k. ú. Velká Štáhle“, kde se projednává výstavba 10 větrných elektráren. Tento větrný park by se měl nacházet ve vzdálenosti pouhé 4 km severním směrem od VTE tohoto záměru. Jedná se o záměr stejného investora. Požadujeme, aby zejména z hlediska krajiny, krajinného rázu a z hlediska dopadů na biologickou rozmanitost s důrazem na faunu byl hodnocen kumulativní vliv posuzovaného záměru s výše uvedeným záměrem, případně s dalšími známými záměry v blízkém okolí.

Možný negativní vliv na migrační koridor pro velké savce. Záměr se nachází v blízkosti (mezi) dvěma větvemi migračního koridoru (dvou ze tří větví) spojujících území Jeseníků s Libavou, a dále na východ s oblastí Beskyd a Karpat, což jsou další oblasti vymezené jako jádrová území vhodná pro některý ze zvláště chráněných druhů velkých savců. Jedná se o jednu z větví situovanou převážně severně záměru uvažovaných VTE (VTE č. 17 leží 110 m a VTE č. 19 leží 120 m od lesa, respektive migračního biotopu). Jižní větev probíhá nejbližší 1,9 km (VTE č. 1 Lomnice), respektive 1,6 km (VTE č. 2). Dle kategorizace území ČR z hlediska výskytu a migrací velkých savců je lokalita součástí území kategorie II. území zvýšeného významu. Záměr tedy fyzicky do vymezeného migračního koridoru nezasahuje, ale je v jeho blízkosti a jak během výstavby, tak během provozu VTE může mít významně negativní vliv na rušení velkých savců a narušení funkčnosti migračního koridoru.

Jedná se o připomínky týkající se vlivů záměru na krajinný ráz, dobu výstavby, faunu a flóru, kumulaci s ostatními záměry, ovlivnění migračních koridorů velkých savců apod. Připomínky byly komentovány a vypořádány výše.

21. Veřejnost 1 – Ve vyjádření je zaslána citace Zdravotních rizik větrných elektráren zpracovaných Státním zdravotním ústavem Praha: SZÚ Praha, Centrum hygieny životního prostředí září 2007 „ZDRAVOTNÍ RIZIKA PŘI PROVOZU VĚTRNÝCH ELEKTRÁREN“.

Oznamovatel do dokumentace EIA zapracuje Hodnocení zdravotních rizik (Health Risk Assessment) a to včetně vyhodnocení dopravy související s přípravou a realizací záměru.

- 22. Veřejnost 2** – ve vyjádření se uvádí, že záměr může mít, samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi (VTE Břidličná, VTE Velká Štáhle) nebo záměry, významný vliv na krajinný ráz, ochranu životního prostředí (migraci velkých savců, snižování populace chřástala polního a netopýrů) a život občanů v okolních obcích.

Krajinný ráz - Většina VTE je umístěna v území nadregionálních a regionálních krajinných horizontů a jejich krajinného prostředí. Jedná se o horizonty regionálního významu, které jsou součástí jednoho geomorfologického okrsku - Břidličenská pahorkatina. Tyto horizonty vytváří jedinečnost a rozpoznatelnost rázu krajiny. Dle výše uvedeno oznámení vytvoření nové technické dominanty v tomto území zásadně sníží význam horizontu —prostorového předělu —a změní ráz krajiny (velké výšky VTE). Změní se vizuální projev, sníží se čitelnost charakteristických rysů terénních horizontů a tím i negativně ovlivní charakter prostředí. Realizací VTE dochází k narušení harmonických vztahů v krajině, dojde k ovlivnění obrazu v dálkových pohledech horské krajiny Hrubého Jeseníku s výraznými hřbety vytvářejícím krajinný horizont nadregionálního významu, s přírodními dominantami vrcholů Pradědu, Petrových Kamenů, Kamzičnicku, Ostružné Kvalita prostředí včetně přírodních zdrojů minerálních vod v kulturně a historicky hodnotném lázeňském areálu Karlova Studánka, bude narušena. Budou ovlivněny ikonické scenérie z dálkových pohledů (hřeben Hrubého Jeseníku, Velký Roudný, Uhlířský vrch). Realizací záměru dojde k zásahu do harmonického měřítka a vztahů v krajině díky umístění staveb vymykajících se měřítku krajiny. Důvodem je jejich umístění na exponovaných horizontech v dosahu přírodních a kulturních dominant krajiny. Přitom z územní studie krajiny (Bruntálsko) vyplývá, že je nutné chránit neporušené horizonty po obou stranách údolí před narušením nevhodnými stavbami, důkladně zvažovat umístění jakýchkoli staveb do krajiny, včetně staveb technické infrastruktury. V dalším průběhu posuzování vlivu záměru na krajinný ráz by mělo být doplněno vyhodnocení kumulace s jinými záměry vdané oblasti jesenického podhůří (jak významně záměr naruší kulturní hodnotu a harmonický ráz krajiny, včetně harmonických vztahů v krajině v rámci dotčeného krajinného prostoru). Chtěli bychom předejít relativizaci vlivu záměru na harmonické měřítko pro pohledy z velkých dálek. Že vizuální působení všech staveb s rostoucí vzdáleností klesá je samozřejmě, musíme ale zdůraznit, že v případě VTE míra rušení klesá mnohem pomaleji, než u ostatních staveb vzhledem k jejich výšce a dynamickému charakteru, modulace krajiny v oblasti ani při pohledu z velkých dálek nebude dosahovat rozměrů VTE,

Problematika krajinného rázu již byla řešena výše a bude zohledněna v Dokumentaci EIA.

Kumulativní vliv - Ve vyhodnocení kumulativních vlivů by mělo být uvedeno, zda je přípustné záměr realizovat za předpokladu povolení a realizace záměrů, které jsou v pokročilejším stádiu posuzování (mají souhlasné stanovisko EIA, stavební povolení apod.). Např. zda v případě realizace VTE Velká Štáhle nebo VTE Břidličná bude/nebude možno z hlediska kumulativních vlivů na krajinný ráz záměr VTE Ryžoviště — Lomnice realizovat. Stejný investor plánuje realizovat záměr „Výstavba 10 VTE v k.ú. Velká Štáhle“ nacházející se na území Moravskoslezského kraje, pouze ve vzdálenosti 4 km a další investor plánuje výstavbu dalších 3 VTE v k.ú. Břidličná, ve vzdálenosti 2 km, přičemž tak v podstatě dojde k vytvoření velmi rozsáhlého větrného parku o celkovém počtu 30 VTE. Nejméně dva z uvedených větrných parků stejného investora by měly být buď posuzovány současně jako jeden záměr nebo musí být podrobně vyhodnoceno kumulativní působení těchto dvou záměrů. Jelikož tak učiněno není, jde o zásadně nekorektní postup prosazování záměrů tzv. „salámovou metodou“, kdy velký záměr, který by byl

neprosaditelný, se rozdělí na dva, které se prosadí jen díky tomu, že není řešena kumulace vlivů. Tento postup odporuje zákonu a je zcela nezbytné dokumentaci v tomto smyslu doplnit.

Problematika kumulace s dalšími záměry již byla komentována a vypořádána výše a bude zapracována do Dokumentace EIA. Krajský úřad uvádí, že se jedná o záměry dvou investorů, kdy oznamovatelem záměru VTE Lomnice – Ryžoviště je společnost RWC VTE 08 s.r.o. a oznamovatelem záměru „Výstavba 10 VTE v k. ú. Velká Štáhle“ je společnost RWC VTE 10 s.r.o.

Vliv na hmotný majetek - Větrné elektrárny s výkonem 2 MW a vyšší mají v okruhu 1 —2 km objektivně prokazatelný negativní dopad na kvalitu života obyvatel a tedy i cenu pozemků a obytných budov (L. Nondek (2007): Větrná energetika a český venkov). Vliv na hmotný majetek a snižování ceny nemovitosti není v dokumentaci vůbec hodnocen, proto požadujeme i toto hodnocení.

Problematika ceny nemovitostí není předmětem posuzování vlivů na životní prostředí.

Hluk - Z vědecké literatury je známo, že charakter a působení hluku z větrných elektráren je jiný, než z jiných zdrojů hluku (např. z dopravy). Obtěžování hlukem bylo zaznamenáno na řadě míst v zahraničí i v ČR (např. Horní Loděnice, Hraničné Petrovice), pulzující hukot lopatek je za určitých podmínek obtěžující i uvnitř budov, i když předběžné výpočty hluku prezentované v povolenacím procesu ukazovaly opak. Situace, kdy jsou v nočních hodinách pozorovány mnohem vyšší hladiny hluku, než odpovídá jednoduchým výpočtům, je dobře popsána v recenzované vědecké Literatuře (G. P. van den Berg (2004): Effects of the wind profile at night on wind turbine sound. Journal of Sound and Vibration). Příčinou pozorovaného jevu je zcela odlišné chování (stabilita) atmosféry ve dne a v noci a s tím související rozdílný vertikální profil rychlosti větru. Ve dne dochází díky slunečnímu záření k vzestupným proudům a turbulencím v atmosféře a průměrná rychlost větru stoupá s výškou mnohem pomaleji než v noci, kdy se vytváří tzv. stabilní atmosféra charakteristická velkým vzrůstem rychlosti s výškou. Poměrně často tak dochází k situacím, kdy je v přízemní vrstvě velmi malá rychlost větru (pod 4 m/s) a tedy i velmi malé hlukové pozadí, zatímco ve výšce rotoru je rychlost proudění mnohem vyšší, větrná elektrárna pracuje téměř na plný výkon a emituje také vyšší množství hluku. Na základě dlouhodobých měření bylo zjištěno, že v noci je průměrná rychlost větru v místě gondoly VTE až 2,6krát vyšší, než ve dne při stejné průměrné rychlosti větru měřené ve výšce 10 m. To způsobuje mnohem vyšší imise hluku v noční době, než předpovídají obvyklé modely. Rozdíl v imisích hluku v noci a ve dne tak může dosahovat až 15 dB. Bylo také potvrzeno pozorování velmi výrazného pulzujícího hluku, který ještě dále zvyšuje obtěžování obyvatel. Dle dokumentace bude kabelové vedení pravděpodobně pokládáno bezvýkopovou pokládkou - tzv. pluhováním. Kabelové vedení, stejně jako příjezdové komunikace jsou nedílnou součástí záměru, přitom v dokumentaci není uvedena trasa kabelového vedení ani komunikaci s tím, „že bude uvedeno v dalším stupni posuzování“. Je třeba vyhodnotit vliv realizace kabelové trasy na půdu, případně zásah do lesa a zda bude nutno kácení dřevin a v jakém rozsahu, to vše může mít vliv na životní prostředí a ohrožené druhy (jak živočichy, tak rostliny). Požadujeme doplnění dokumentace + hodnocení i v této věci.

Problematika přístupových komunikací a kabelového vedení již byla řešena a vypořádána výše. Hodnocením hluku se bude zabývat posouzení vlivů záměru na veřejné zdraví, které bude součástí dokumentace EIA.

Odstranění stavby - Nikde v dokumentaci není uvedeno, kdo bude odpovídat za odstranění stavby po skončení její životnosti nebo v případě zániku společnosti investora apod. (mimořádně v dokumentaci je uvedeno, že délka provozu je 2530 let, což se domníváme, že je nemožné a nerozumíme tomu, jak je možné s takovými chybami poslat dokumentaci do zjišťovacího řízení). Proto požadujeme závazné ustanovení o tom, kdo bude za stavbu odpovědný v případě potřeby její likvidace.

Údaj 2530 let je s největší pravděpodobností překlep, kdy běžná délka provozu je 25-30 let. Problematika likvidace větrných elektráren bude zpracována do dokumentace EIA.

Velcí savci - Dotčení spočívá zejména v ovlivnění hlukem a světelným smogem z vrtulí, a stavebními, popřípadě údržbovými pracemi. Zvláště chráněné druhy (dále také „ZCHD“) velkých savců, pro něž je jev ÚAP 36b vymezen —rys ostrovid, medvěd hnědý, vlk obecný a los evropský — jsou skupinou se specifickými nároky na svůj biotop. Jedinci těchto druhů obývají velmi rozsáhlá území (řádově ve stovkách km²) a k jejich biologii patří pohyb krajinou na velké vzdálenosti. Jde jednak o disperze mladých jedinců vytlačovaných z rodičovských okrsků nebo o nepravidelné přesuny dospělých jedinců. U všech těchto druhů jsou doložené pohyby i na vzdálenost několika stovek kilometrů. Je zřejmé, že tyto dlouhé přesuny jsou podmínkou trvalé existence jejich populací. V hodnocení je tato migrace dle našeho názoru dosti bagatelizována.

Problematika možného ovlivnění migračních tras velkých savců byla komentována výše.

Ptáci - Významný vliv nelze vyloučit v případě chřástala polního, který je migrujícím druhem. Největším nebezpečím pro tento druh je kolize s rotujícími vrtulemi během migrace nebo mimohnízdní potulky, při nichž mohou zahynout dospělci i mláďata, což se může negativně projevit na stavu populace v ptačí oblasti Jeseníky, ale i na sousedící populaci navazující na ptačí oblast. Chřástal polní patří mezi citlivé druhy také z hlediska rušení provozem VTE (akustické rušení). Druh vyskytující se na dané lokalitě — chřástal polní, je celosvětově ohrožený druh a z oznámení záměru, je zřejmé, že stavba bude mít vliv na více hnízdních párů tohoto druhu. Nelze se ztotožnit s výstavbou v dané lokalitě a navrhujeme vypracování varianty výstavby v lokalitě, kde tento druh nehnízdí. Do dokumentace vypracované dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí by měl oznamovatel doplnit a vyhodnotit variantu umístění větrných elektráren v lokalitě, kde celosvětově ohrožený druh chřástal polní nehnízdí. V hodnocení je tento druh bagatelizován, jako by se snad jednalo o kura domácího. Obecně panuje shoda, že VTE při špatném umístění způsobují velkou míru mortality, a to především u druhů s pomalým reprodukčním cyklem, kdy i ztráta jednoho jedince je výrazná. Bylo také zjištěno, že VTE mají velký vliv na netopýry, přičemž teprve v nedávné době se podařilo rozpoznat příčinu problému: k mortalitám dochází nejen kvůli kolizím, ale hlavně díky změnám tlaku v okolí listů vrtulí způsobujících plicní krvácení (barotrauma) a následný úhyn.

Problematika vlivů záměru na ptáky a netopýry byla komentována a vypořádána výše. V dokumentaci EIA bude toto téma podrobněji rozpracováno.

Celé biologické posouzení má v zápatí napsáno VTE Velká Štáhle, pokud se nemýlíme jde o záměr Ryžoviště - Lomnice. Další chyby jsou uvedeny v zákonech a vyhláškách o nakládání s odpady, tyto zákony a vyhlášky jsou již 4 roky neplatné. Už jen to mluví o účelově a nedůsledně odvedené práci. Ve vztahu k charakteru záměru, jeho rozsahu a samotnému umístění, lze s ohledem na biologické a ekologické nároky předmětných výše uvedených druhů a stanovišť konstatovat, že plánovaný záměr bude mít

na výše uvedené předměty ochrany EVL významný vliv. Do dokumentace by měl oznamovatel doplnit konkretizovaná opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na jednotlivé složky životního prostředí uvedené v oznámení (popsané i výše v dokumentu). V rámci zásahu do krajinného rázu jsme toho názoru, že je záměr nerealizovatelný. Z výše uvedených důvodů by se měl záměr posuzovat podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí v plném rozsahu

Skutečně v zápatí je uveden nesprávný název záměru, nicméně v celém textu biologického posouzení je uváděn správný název a popis záměru. V dokumentaci EIA budou předloženy studie zpracované podle aktuálně platné legislativy.

Veřejnost 3 – e-mailem zaslané nesouhlasné vyjádření. Uvádí tyto připomínky:

1. Dopad na krajinný ráz - Větrné elektrárny výrazně mění charakter krajiny a mohou negativně ovlivnit její estetickou hodnotu, což může mít dopad na cestovní ruch a kvalitu života místních obyvatel.
2. Hluk a vibrace - Větrné turbíny produkují hluk a vibrace do podloží, který může mít negativní dopad na zdraví a pohodu lidí žijících v blízkosti plánované lokality.
3. Ochrana biodiverzity - Oblast, kde má být větrný park umístěn, může být domovem vzácných druhů živočichů, zejména ptáků a netopýrů, pro které mohou turbíny představovat nebezpečí. Je nutné důkladné posouzení vlivu na chráněné druhy.
4. Ekonomické a sociální aspekty - Přestože projekt přináší investice, negativně ovlivňuje hodnotu nemovitostí v okolí. Je třeba zvážit, jak budou místní komunity kompenzovány za případné negativní dopady. V neposlední řadě se jedná o nepredikovatelný zdroj a ten potřebuje jinou fosilní zálohu.
5. Požadavek na výpočet a matematický model vlivu větrného parku - Žádáme o provedení podrobného matematického modelu a výpočtu vlivu větrného parku na místní podmínky, zahrnující následující faktory:
 - Odebrání 150 MW energie z větru.
 - Promíchání horizontálních vrstev vlivem turbulence za vrtulí.
 - Zvýšení tlaku před vrtulemi a snížení za vrtulemi.
 - Vliv změny teploty na rosný bod.
 - Ovlivnění výsledku horským masivem Pradědu a zároveň vodní hladinou Slezské Harty.
 - Vliv dvou záměrů v bezprostřední blízkosti pod označením MSK2406 a MSK2411.
6. Vliv na povodňovou situaci - V oblasti je zvýšený počet povodní může být větrný park spouštěčem další katastrofy a proto je nutné posoudit tento záměr který by podle mého názoru mohl tuto skutečnost zásadně ovlivnit s dopadem na vzdálenější oblasti. Proto žádám o důkladnou analýzu hydrologických změn, které by mohly být způsobeny změnou proudění vzduchu, srážkovými vzorci a celkovou mikroklimatickou situací.

Problematika krajinného rázu, chráněných druhů živočichů, kumulace s dalšími záměry a hluku byla komentována a vypořádána výše. V Dokumentaci EIA bude vyhodnocen vliv záměru na mikroklima. Oznamovatel v dokumentaci EIA musí vypořádat doručené připomínky.

23. Veřejnost 4 – Nesouhlasím se záměrem výstavby VE v této oblasti. Hlavní připomínky se týkají těchto oblastí:

Vliv na krajinný ráz, za zásadní považují:

- ztráta dochovaného, typického a jedinečného obrazu zdejší krajiny,
- přeměna harmonické krajiny v krajinu s dominantními industriálními prvky,
- celá oblast vykazuje vysokou estetickou a přírodní hodnotu,
- místa plánovaných lokalit pro výstavbu jsou pohledově exponována,
- narušení významných krajinných horizontů, většina VTE je umístěna v území nadregionálních a regionálních krajinných horizontů, které jsou součástí geomorfologického okrsku - Břidličenská pahorkatina • pohledově záměr zasahuje na území Chráněné krajinné oblasti Jeseníky a do území přírodních parků – Sovinecko, Údolí Bystřice a Moravice,
- budou ovlivněny ikonické scenérie z dálkových pohledů (hřeben Hrubého Jeseníku, Velký Roudný, Uhlířský vrch).
- snížení schopnosti vnímání menších kulturních dominant v krajině – drobné, zejména sakrální stavby v krajině,

Vliv na psychiku člověka – výstavbou z krajiny zmizí klid – ztráta faktoru pohody, 200 metrové VE se vymykají lidskému měřítku. Výrazně se změní hlukový klimát, aerodynamický hluk vznikající při obtékání vzduchu kolem listů rotoru a při procházení listů kolem stožáru a jeho periodičnost může neblaze působit na psychiku obyvatel v jeho okolí, stejně tak jako infrazvuky (lidskému uchu neslyšitelné).

Vliv na faunu - Hlavní potenciální rizika, která pro ptáky představují větrné elektrárny, jsou následující:

- rušení hlukovou zátěží, stroboskopickým efektem, zvýšeným pohybem lidí a nočním osvětlením, které vede k vypuzení ptáků
- usmrcení v důsledku kolize
- ztráta nebo poškození stanoviště větrnými turbínami a související infrastrukturou
- další potenciální faktory (zejména pobyt a případná stavba hnízd ptáků na zařízení VTE).“ V oblasti byl pozorován výskyt silně ohroženého druhu - chřástala polního, který patří mezi citlivé druhy z hlediska rušení provozem VTE. Dotčení druhu lze předpokládat především z hlediska akustického rušení.

Vliv na ZPF – při množství plánovaných VE a jejich zpřístupnění, nebude zábor ZPF nevýznamný. Dle mého názoru, by měl být celý záměr zamítnut, protože jde o velmi závažný zásah do zdejší krajiny s negativními dopady na přírodu i místní obyvatele.

Jsem pro obnovitelné zdroje energie, avšak celá problematika by se dle mého názoru měla řešit citlivě, komplexně a koncepčně na celém území republiky. Pro tento záměr se nabízí využití stávajících technických nebo obchodních areálů např. zřízení fotovoltaik na střechách nákupních center, továren, logistických hal. Je tu možnost i třeba kombinace s extenzivní zelení, která bude ještě více výkonnost podporovat. Využít se dají i obrovské plochy zadlážděných parkovišť atd....Možností realizace v rámci člověkem silně pozměněných oblastí je spousta, tak proč si dále ničit naši krásnou harmonickou krajinu.

Jedná se o obdobné připomínky, které již byly vypořádány výše a oznamovatel je bude řešit v Dokumentaci EIA.

24. Veřejnost 5 – nesouhlasné vyjádření, které je shodné s vyjádřením Společnosti přátel Jeseníků.

Vypořádáno výše u vyjádření Společnosti přátel Jeseníků.

- 25. Veřejnost 6** – e-mailem zaslané nesouhlasné vyjádření k záměru – Dle dostupných materiálů je záměr stavby poměrně megalomanský a malebnou a jedinečnou krajinu Nízkého Jeseníku by tento projekt jistě velmi poznamenal a kompletně změnil krajinný ráz širokého okolí. Navíc, lokalita záměru není daleko do Velké Štáhle, kde se má objevit podobný projekt. Negativní vliv bude mít výstavba jistě i na ohrožené druhy zvířat. Jak výstavba, tak následný provoz z hlediska hluku a megalomanské zástavby je obrovským zásahem do celého ekosystému.

Jedná se o připomínky, které byly komentovány a vypořádány výše.

- 26. Veřejnost 7** – Vyjadřuje nesouhlas se záměrem a uvádí tyto připomínky:

Krajinný ráz a ochrana zemědělské půdy - Navrhovaný záměr je umístěn na náhorní planině pohoří Nízký Jeseník, které se vyznačuje otevřenými přehlednými pláněmi s dlouhými výhledy, pastvinami, mezemi, nízkými pahorky a ne příliš rozlehlými lesními celky. Podle "Územní studie limitů umístění větrných a fotovoltaických elektráren" v Moravskoslezském kraji jde o krajinu s částečně dochovanou krajinnou strukturou, vyznačující se pozitivními vizuálními vlivy pohledových horizontů, která je z hlediska umístění VTE vysoce až extrémně citlivá. Jde o krajinu neobyčejně přehlednou, její ráz a pohledová kvalita je velmi zranitelná a vyžaduje proto důslednou ochranu kulturních, přírodních a civilizačních hodnot. Jde o záměr extrémní. Jde o výstavbu 17 větrných elektráren (dále také „VTE“) v k.ú. Ryžoviště a k.ú. Tylov. Větrníky jsou extrémně veliké, celková výška VTE je 206 m, opsaná plocha rotoru je přes 20 m² a délka jednoho listu lopatky je 81 m, a tudíž jsou naprosto nevhodné do navrhovaného typu krajiny, resp. do žádné krajiny v ČR. 17 těchto obřích kolosů naprosto zničí ráz krajiny, její pohledovou kvalitu a krajinné horizonty, negativně ovlivní její přírodní a kulturní kvality včetně výskytu zvěře, hmyzu a druhové rozmanitosti, nemluvě o zvýšených zdravotních rizicích pro člověka i zvěř. Kromě toho je záměr navržen na zemědělské půdě a jeho realizací by došlo k jejímu nevratnému zničení. Jen výstavba samotných 17 ks VTE a obslužných ploch zničí 1 téměř 7 ha zemědělské půdy, další zatím nevyčíslený zásah si vyžádají obslužné komunikace a přírodní kabely. Ve vzdálenosti 4,1 km je plánována výstavba dalších 10 větrných elektráren „VTE Velká Štáhle“ v k.ú. Velká Štáhle a v širším okolí záměru se nachází na území Nízkého Jeseníku několik dalších větrných parků. Jedná se o větrný park Červený kopec (7 VTE) ve vzdálenosti 13 km, větrný park Horní Loděnice – Lipina (9 VTE) ve vzdálenosti 11,5 km a větrnou elektrárnu Hraničné Petrovice (2 VTE) ve vzdálenosti 15,2 km a větrný park Jívová (5 VTE) ve vzdálenosti přibližně 16,2 km. Ve vzdálenosti 26 km od plánovaného záměru se pak nachází větrná elektrárna Melč (6 VTE). Může se na první pohled zdát, že vzdálenosti těchto VTE jsou dostatečné a nemohou mít společný negativní vliv. To je ale krátkozraký pohled, neboť z hlediska krajinného rázu je třeba krajinu posuzovat jako celek, ne pouze její jednotlivé části.

"Zahraniční studie (Bishop 2002) uvádějí, že pohybující se listy větrné elektrárny zvyšují vnímaný objem elektrárny o 10 – 20%. Viditelnost takovýchto větrných elektráren pouhým okem za vhodnějších atmosférických podmínek dosahuje 30 km. Realizací větrných elektráren v uvedeném rozsahu by se naše krajina radikálně proměnila. Krajina České republiky nemá monumentální rozměry. Zvláštnost, přitažlivost a zajímavost této krajiny vyplývá z jejího drobného měřítka, ... Výška větrných elektráren (206 m) tedy bude konkurovat většině kopců a hřbetů. Kopce a návrší se stanou soklíky pod větrnými elektrárnami. Při hodnocení dopadu větrných elektráren na krajinu není možné pominout ani další fakt, který bývá v souvislosti s větrnými elektrárnami málo zmiňován. Ke každé jednotlivé větrné elektrárně je nutné

vybudovat příjezdnou komunikaci a přivést nadzemní vedení vysokého napětí nebo vykopat příkop pro položení elektrického kabelu. Tak dojde k zásahům do návrší, většinou dosud nenarušených. V krajině se místy rozroste síť komunikací, vedení vysokého napětí, dojde k industrializaci dalších částí přírody.

Další otázkou je, jak dopadnou zbytky větrných elektráren po skončení jejich životnosti. U větrných elektráren neexistuje povinnost střádat na likvidaci vysloužilé elektrárny. Hrozí tak reálné nebezpečí, že jejich zbytky v krajině zůstanou. Železné části pravděpodobně skončí ve sběru, ale betonový základ (plocha 150 m²) a kabely v zemi zřejmě již zůstanou na svém místě (viz www.naskale.wz.cz). Z dosavadních zkušeností vyplývá, že u nefunkčních VTE byly stožár a rotor většinou odstraněny, v některých případech však (podle informací portálu BESTWEB) VTE odstraněny nebyly (stožár v Nové Vsi v horách a VTE na Božím Daru).

Jelikož migrační trasy ptáků procházejí často úvaly podél řek a horskými sedly, zvláště v těchto místech je žádoucí větrné elektrárny nebudovat. Velkým problémem jsou noční migrace ptáků, které jsou obecně málo prozkoumané a pro střety ptáků s větrnými elektrárnami zvláště nebezpečné. Průzkum výskytu a pohybu ptáků v okolí plánované větrné elektrárny je nutno dělat v okruhu o poloměru 1,5 km. Tyto výzkumy musejí trvat nejméně jeden rok (Kočvara 2007). Požadují proto společné komplexní posouzení (velká EIA) min. záměru "VTE Lomnice - Ryžoviště" a „VTE Velká Štáhle“ s přihlédnutím rovněž k ostatním zmíněným záměrům a již existujícím elektrárnám na území Nízkého Jeseníku včetně zhotovení mapy viditelnosti a fotovizualizace.

Zdravotní rizika Maximální akustický výkon jedné navrhované VTE je téměř 105 dB. Kolik hluku společně vyrobí 17 těchto VTE spolu se zvuky větru a jak to může ovlivnit kvalitu života obyvatel? VTE jsou navrženy mezi obcemi Břidličná, Ryžoviště, Lomnice a Valšov. Nejbližší rodinný dům (dále „RD“) obce Břidličná leží ve vzdálenosti pouze 1449 m od VtE9, nejbližší RD části obce Vajglov leží ve vzdálenosti pouze 1608 m od VtE9, nejbližší RD obce Ryžoviště leží ve vzdálenosti pouze 1148 m od VtE3, nejbližší RD části obce Arnoltice leží ve vzdálenosti 2005 m od VtE1, nejbližší RD obce Lomnice leží ve vzdálenosti pouze 1024 m od VtE12, nejbližší RD části obce Tylov leží ve vzdálenosti pouze 971 m od VtE19 a nejbližší RD obce Valšov leží ve vzdálenosti 1927 m od VtE19. Jmenovitý výkon jedné navrhované VTE je 6,2 MW. Opět je potřeba brát v potaz celkový výkon větrného parku (105,4 MW). Ve světě existuje již mnoho vědeckých a klinických studií (z USA, Austrálie, Nového Zélandu, Francie, Velké Británie), které uvádějí, že někteří lidé žijící v blízkosti větrných elektráren (méně než 2 km, jak je tomu i v tomto případě) mají zdravotní problémy. Bylo zjištěno, že elektrárny působí na lidi jak produkovaným hlukem, tak i vibracemi. Provoz větrných elektráren v obydleném území podle Státního zdravotního ústavu přináší potenciální zdravotní rizika obtěžování hlukem, rušení spánku hlukem a zrakového obtěžování. VTE rovněž vytvářejí elektromagnetická pole, což je stále více ohrožující jev rozšiřující se s rozvojem všech energetických a 5G sítí. V blízkosti záměru je umístěn jednak vysílač, ale také vedení 400 kV a další vedení 100 kV, čímž dojde ke kumulaci účinků těchto zařízení na přírodu, krajinu, zvěř i lidskou populaci. Požadují provedení posouzení zdravotních rizik v celé komplexnosti a ve všech nastíněných i nezmíněných souvislostech.

Vliv na cenu nemovitostí Dle studie německého institutu RWI (Leibniz Institut für Wirtschaftsforschung), která se zabývala cenou nemovitostí v blízkosti větrných elektráren, lze v případě výstavby větrné elektrárny ve vzdálenosti 1 km od domu očekávat snížení jeho ceny o cca 7,1 %. Důvodem pro pokles ceny je dle studie především hluk a estetické dopady stavby na okolní krajinu. Požadují zhodnocení potenciačních vlivů výstavby větrných elektráren v navrhované lokalitě na cestovní ruch a ceny nemovitostí.

Jedná se o připomínky týkající se krajinného rázu, vlivů na půdu, živočichy, rizika hluku, likvidace větrných elektráren po ukončení jejich životnosti atd. Připomínky byly komentovány a vypořádány výše.

- 27. Veřejnost 8** – e-mailem zaslané nesouhlasné vyjádření, ve kterém se uvádí, že se podatel ztotožňuje se stanoviskem Společnosti přátel Jeseníků. Větrné elektrárny budou hyzdit krajinu Nízkého Jeseníku okolo Rýmařova. Kromě ničení krajinného rázu dojde k nevratnému zničení místní fauny a flóry. Jedná se o zábor horských luk a pastvin v lokalitách důležitých pro ptactvo. Je vyjádřen nesouhlas s biologickým průzkumem.

Připomínky byly komentovány a vypořádány výše.

- 28. Veřejnost 9** – e-mailem zaslané nesouhlasné vyjádření.

Vzhledem k obsahu ponecháno bez komentáře.

- 29. Veřejnost 10** – nesouhlasné vyjádření 11 občanů, které je shodné s připomínkami Spolku přátel Jeseníků.

Připomínky byly komentovány a vypořádány výše.

- 30. Veřejnost 11** – nesouhlasné vyjádření, které je shodné s připomínkami Spolku přátel Jeseníků.

Připomínky byly komentovány a vypořádány výše.

- 31. Veřejnost 12** - nesouhlasné vyjádření, které je shodné s připomínkami Spolku přátel Jeseníků.

Připomínky byly komentovány a vypořádány výše.

- 32. Veřejnost 13** - nesouhlasné vyjádření, které je shodné s připomínkami Spolku přátel Jeseníků.

Připomínky byly komentovány a vypořádány výše.

- 33. Veřejnost 14** - nesouhlasné vyjádření, které je shodné s připomínkami Spolku přátel Jeseníků.

Připomínky byly komentovány a vypořádány výše.

- 34. Veřejnost 15 (po termínu)** – Nesouhlasné vyjádření, ve kterém se uvádí, že je vlastníkem nemovitosti přímo pod plánovanými větrnými elektrárnami č. 17 a 19, kdy větrné elektrárny budou výrazně zasahovat do každodenního života. Ve vyjádření jsou uvedeny obavy ze:

- nenávratného zničení krajinného rázu – místo kulturní venkovské krajiny vznikne technická průmyslová zóna, a to v těsné blízkosti obcí,
- stálého rušivého pohybu vrtulí na obzoru – výrazně zasahujícího do vnímání prostoru z nemovitosti po celý den,
- silného stroboskopického efektu při západu slunce – elektrárny jsou situovány na jihozápad až západ od domu, tedy v přímé dráze zapadajícího slunce,

- rizika nízkofrekvenčního hluku – i v případě dodržení hygienických limitů může docházet k dlouhodobému stresu a narušení psychické pohody obyvatel,
- negativního dopadu na migraci ptactva – oblast je tradiční tahovou trasou čápů bílých, navíc se v lokalitě dlouhodobě vyskytuje i vzácný dudek chocholatý (i po zásahu do krajiny těžbou),
- snížení hodnoty nemovitosti v důsledku přímého kontaktu s masivními technickými objekty.

Záměr zasahuje velmi blízko zastavěného území obcí Lomnice, Tylov i Ryžoviště. Vzhledem k výše uvedenému považuji za nezbytné, aby byl tento záměr dále posuzován v plném rozsahu dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Dále vyjadřuji znepokojení nad postupem investora, který nabízí vybraným obyvatelům s trvalým pobytem v dotčených obcích bezplatné dodávky elektrické energie (Lomnice 5 MWh ročně), přičemž zcela opomíjí další vlastníky a obyvatele nemovitostí určených k bydlení, kteří zde mají pouze tzv. přechodný pobyt – jako je tomu v mém případě nebo zde mají jen chaty. Tato selektivní nabídka benefitů vytváří nerovné podmínky mezi dotčenými osobami, přestože vliv záměru (hluk, vizuální dopad, stroboskopický efekt) je nezávislý na typu pobytu v evidenci obyvatel. Takový postup investora lze vnímat jako účelové ovlivňování místních obyvatel s cílem získat jejich podporu, případně oslabit odpor vůči záměru, což nepovažuji za vhodné v rámci transparentního posuzování podle zákona o ochraně životního prostředí.

Připomínka byla doručena po termínu určeném k zaslání připomínek k záměru, krajský úřad k ní tedy nepřihlíží, nicméně pro úplnost ji zde uvádí a doporučuje oznamovateli ji v dokumentaci EIA vypořádat.

Krajský úřad posuzoval náležitosti záměru s ohledem na zásady uvedené v příloze č. 2 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí a přihlédl ke skutečnosti, že z oznámení záměru nejsou zřejmé veškeré údaje nutné k posouzení záměru ve zjišťovacím řízení a vydání rozhodnutí. V průběhu zjišťovacího řízení byla doručena vyjádření, ve kterých byl požadavek na posouzení záměru v celém rozsahu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Připomínky se týkaly nedostatečně zpracovaného oznámení, potřeby doplnit údaje a dopracovat jednotlivé kapitoly oznámení. Zejména se při zpracování dokumentace zaměřit na posouzení krajinného rázu, vlivu na faunu a flóru, dopracování údajů o přepravních trasách, přístupových – obslužných komunikacích, kabelovém vedení. Rovněž byl vznesen požadavek na posouzení vlivů záměru na veřejné zdraví. Připomínky doručené v rámci zjišťovacího řízení a neúplnost údajů v oznámení potřebných k posouzení záměru vedou k nutnosti dopracování dokumentace dle přílohy č. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

V souladu se zásadami přílohy č. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a s ohledem na povahu a rozsah záměru, jeho umístění a charakteristiku předpokládaných vlivů záměru na veřejné zdraví a životní prostředí a s přihlédnutím k požadavkům vzneseným v rámci zjišťovacího řízení, dospěl krajský úřad v souladu s ustanovením § 7 odst. (5) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí k závěru, že podklady je nutné dopracovat a záměr bude posuzován v celém rozsahu tohoto zákona.

Závěr zjišťovacího řízení *nenahrazuje* vyjádření dotčených orgánů státní správy, ani příslušná povolení dle zvláštních předpisů, jako např. stavební zákon, zákon o vodách, zákon o ochraně ovzduší, zákon o odpadech apod.

Ing. Dana Kučová
vedoucí oddělení
hodnocení vlivů na životní prostředí a lesního hospodářství